

Nousiaisten kunta

Vuosiraportti 2024

Kunnan HYTE-
kerroin sekä
kertoimeen
vaikuttavat prosessi-
ja tulosindikaattorit

Kooste kunnan
hyvinvointikertomuksen
vähimmäistietosisällön
indikaattoritiedoista
sekä muista
ajankohtaisista ilmiöistä

Arvio kunnan
hyvinvoinnin ja
terveyden
edistämisen toimien
tavoitteiden
toteutumisesta

Hyvinvoinnin ja terveydenedistämistyö Nousiaisissa vuonna 2024 pähkinänkuoressa

Nousiaisten kunnan vuoden 2024 HYTE-kerroin on noussut edellisvuoden lukuun verrattuna. Varsinais-Suomen kunnista Nousiainen sijoittuu jaetulle 8. sijalle. Hyte-kertoimen perusteella kunnalle maksetaan 92 900 euroa valtionosuutta vuonna 2025.

Tammikuussa järjestettiin Maskun ja Mynämäen kuntien kanssa yhteistyössä toista kertaa harrastus- ja hyvinvointimessut, jossa kävijöille esiteltiin niin kunnan palveluja kuin paikallisten yritysten ja yhdistystenkin palveluja. Yhteistyötä tiivistettiin kuntien välillä myös ylikunnallisen ehkäisevän päihdetyön, mielen hyvinvoinnin ja väkivallan ehkäisyn ohjausryhmän perustamisella. Lisäksi Läntisten kuntien monialainen nuorten palveluiden verkosto aloitti toimintansa vuonna 2024 yhteistyössä Naantalın, Raision, Ruskon, Maskun, Nousiaisten ja Mynämäen kuntien kesken.

Keväällä kunnassa teetettiin laaja kuntalaiskysely. Kuntalaiskyselyssä selvitettiin kuntalaisten tyytyväisyyttä palveluihin sekä hyvinvoinnin ja terveydentilaa. Kuntalaisilta saatiin myös useita kehittämisideoita kunnan palveluihin. Nousiaislaiset vastaajat olivat muun muassa tyytyväisiä elämäntilanteeseensa ja pääosin paikallisen sosiaalisen ympäristön tarjoamiin mahdollisuuksiin hyvinvoinnin ylläpitämiseen Nousiaisissa. Perhe, asumisolot ja päivittäinen pärjääminen koettiin tärkeimmiksi tyytyväisyyttä lisääviksi tekijöiksi. Kuntalaisten vastauksissa korostui erityisesti mahdollisuus nauttia luonnosta asuinalueellaan, mahdollisuudesta viettää

aikaa itselle tärkeiden ihmisten kanssa ja asuinalueen kokeminen turvallisenä. Tietoja hyödynnetään osana palvelujen kehittämistä ja tiedolla johtamista.

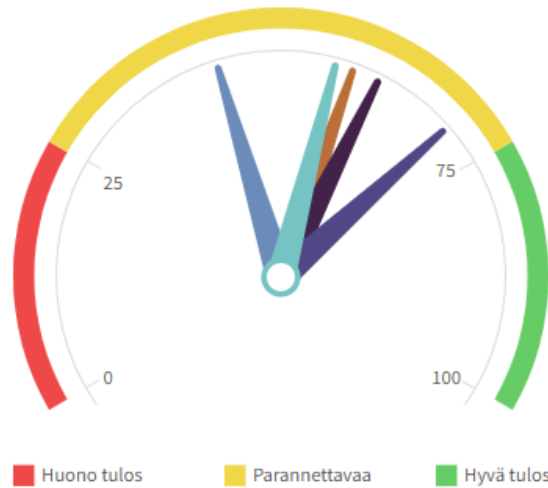
Kunnassa jatkui Aluehallintoviraston rahoittama koulunuorisotyön kehittämishanke, jonka tarkoituksena oli edistää koulunuorisotyötä. Koulunuorisotyön hankkeessa kehitettiin Nousiaisiin monipuolisesti koulunuorisotyön toimintaa ja jalkautettiin onnistuneesti työmuotoa osaksi nuorten hyvinvoinnin edistämisen palveluverkkoa. Koulunuorisotyössä edistettiin nuorten kouluviihtyvyyttä ryhmätysten, välituntitoiminnan ja erilaisien aktiviteettien myötä. Lisäksi koulunuorisotyö työmuotona mahdollisti matalankynnyksen kohtaamisia nuorten kanssa hyvinvoinnin ja arjen asioiden äärellä. Koulunuorisotyön ja huoltajien sekä koulun ja oppilashuollon henkilökunnan tiiviillä yhteistyöllä ennaltaehkäistiin ja vähennettiin nuorten turhia koulupoissaoloja.

Avustusrahaa saatiin myös paikalliseen harrastamiseen sekä harrastamisen Suomen mallin edistämiseen. Lisäksi vuoden 2024 lopulla Nousiaisten kunnalle myönnettiin tilapäisen suojelun lisätukea, jonka avulla kunta voi yhdessä Maskun ja Mynämäen kuntien kanssa edistää kotoutumista kunnissa. Ulkomaan kansalaisten ja vieraskielisten osuus kuntalaisista on kasvusuunnassa.



Nousiaisten kunnan TEAviisari

Kaikki sektorit : Nousiainen 2024



- Kuntajohto
- Perusopetus
- Lukiokoulutus
- Ammatillinen koulutus
- Liikunta
- Hyvinvointialueet
- Kulttuuri

Aineisto päivitetty 20.12.2024

TEAviisari on työväline kunnille, minkä avulla mitataan terveydenedistämistäktiivisuutta eli kunnan toimintaa asukkaidensa terveyden ja hyvinvoinnin edistämiseksi. TEAviisarin tietoja hyödynnetään kunnan HYTE-kertoimen määrittämisessä.

Pisteet	Nousiainen	Koko maa
Kaikki sektorit	58	70
Kuntajohto	43	83
Perusopetus	58	64
Lukiokoulutus	61	65
Ammatillinen koulutus	..	64
Liikunta	70	69
Hyvinvointialueet	..	59
Kulttuuri	56	72

Nousiaisten HYTE-kerroin on noususuunnassa

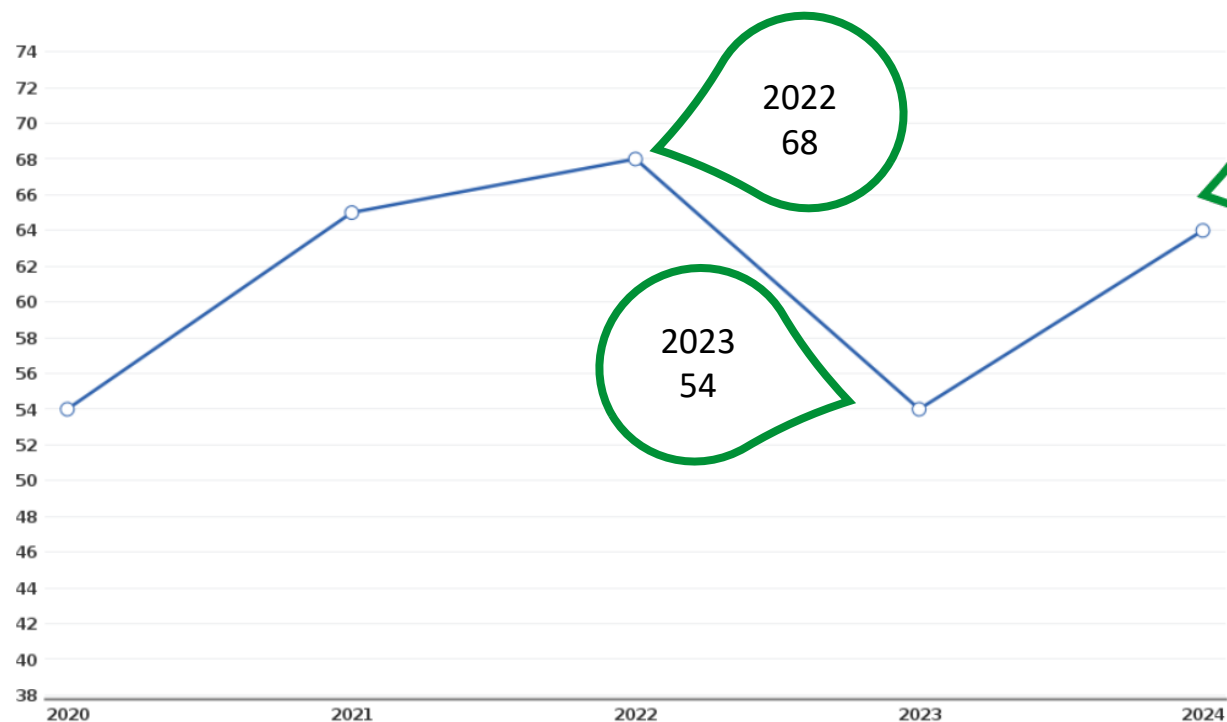
Nousiaisten HYTE-kerroin on

jaetulla 8. sijalla muihin Varsinais-Suomen kuntiin verrattuna.

HYTE-kerroin tarkoittaa hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen valtionosuuden lisäosaa, joka toimii kannustimena kunnille toteuttaa hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen työtä. Valtionosuuden rahoituksen suuruus määräytyy kunnan tekemän hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen työn ja hyte-kertoimen mukaisesti.

HYTE-kerroin, 0 - 100

info ind. 5340 Alue: Nousiainen Sukupuoli: Yhteensä



HYTE-kerroin, 0 - 100

HYTE-kerroin, 0 - 100 (id:5340)	2020	2021	2022	2023	2024
Rusko	76	68	74	81	72
Uusikaupunki	69	62	56	66	71
Kaarina	63	63	66	66	67
Lieto	77	75	65	67	67
Masku	69	69	70	71	67
Naantali	66	66	74	74	66
Kemiönsaari	65	59	56	66	65
Laitila	60	46	39	54	64
Nousiainen	54	65	68	54	64
Koski Tl	76	60	53	62	63
Parainen	55	64	59	64	63
Turku	64	57	67	70	63
Mynämäki	70	66	56	69	61
Salo	70	64	62	63	61
Vehmaa	45	43	37	46	59
Pöytyä	58	51	58	68	58
Somero	54	55	65	59	57
Aura	51	53	41	44	54
Loimaa	57	47	58	71	54
Raisio	68	64	61	65	53
Paimio	69	65	70	68	52
Marttila	47	30	44	54	51
Kustavi	48	38	41	52	50
Sauvo	38	40	36	38	45
Oripää	54	43	50	46	44
Taivassalo	44	46	50	42	44
Pyhäranta	36	32	44	46	34

© THL, Tilasto- ja indikaattoripankki Sotkanet.fi 2005-2025

Hyte-kerroin vertailu muihin Varsinais-Suomen kuntiin

HYTE-kerroin,
1000 euroa
2024
92,9

HYTE-kerroin, 1 000 euroa (id:5355)				
	2021	2022	2023	2024
Turku	3136,1	3691,5	3889,1	3942,3
Salo	935,1	908,8	908,5	971,8
Kaarina	617,8	660,3	665,4	750,7
Lieto	427,3	376,5	389,3	430,2
Raisio	441,4	428	456,9	414,7
Naantali	362,6	412,6	417,1	407,4
Uusikaupunki	270,4	246	282,6	329,7
Parainen	274,6	250,8	268,8	291,6
Loimaa	210,4	258,5	307,5	257,3
Masku	187,3	191,9	192,5	199,6
Paimio	200,5	219,3	214,8	180,5
Laitila	111,1	92,8	128,5	166,8
Somero	134,3	156,8	140,7	149,3
Pöytyä	119,9	134,4	155,9	145,6
Rusko	122,7	133,3	147,7	143,9
Mynämäki	144	120,8	147,3	141,6
Kemiönsaari	110	104,5	121,7	131,2
Nousiainen	86	90,1	70,9	92,9
Aura	59,5	45,4	49,4	66
Koski TI	39,1	34,4	38,9	43,1
Sauvo	33,4	30,5	31,6	41,8
Vehmaa	27,8	24,1	29,1	40,7
Marttila	16,9	24,9	30	30,3
Taivassalo	21,7	23,8	19,9	23,4
Pyhäranta	18	25	25,7	20,4
Oripää	16,2	18,8	17	18,1
Kustavi	10,4	11,4	14	14,7

© THL, Tilasto- ja indikaattoripankki Sotkanet.fi 2005-2025

HYTE-kerroin euroa / asukas (id:5341)				
	2021	2022	2023	2024
Rusko	19,3	20,9	23,2	21,6
Uusikaupunki	17,6	15,9	18,9	21,4
Lieto	21,2	18,6	19,1	20,2
Masku	19,6	20	20,1	20,1
Kaarina	17,8	18,6	18,7	20
Naantali	18,7	21,1	21,2	19,7
Kemiönsaari	16,6	15,8	18,7	19,6
Nousiainen	18,3	19,2	15,4	19,2
Laitila	13,1	11	15,5	19,1
Koski TI	17,1	15,2	17,6	18,9
Turku	16,1	18,9	19,8	18,9
Parainen	18,2	16,6	18,1	18,8
Salo	18,1	17,7	18	18,4
Mynämäki	18,8	15,9	19,7	18,2
Vehmaa	12,1	10,6	13,2	17,6
Pöytyä	14,6	16,3	19,3	17,3
Somero	15,5	18,3	16,8	17,2
Aura	15	11,5	12,6	16,1
Loimaa	13,3	16,5	20,1	16,1
Raisio	18,1	17,2	18,5	15,8
Paimio	18,4	19,9	19,4	15,5
Marttila	8,4	12,5	15,3	15,2
Kustavi	10,8	11,7	14,8	15
Sauvo	11,3	10,3	10,9	13,6
Oripää	12,1	14	13	13,3
Taivassalo	13,1	14,2	11,8	13,3
Pyhäranta	9	12,6	13,2	10,2

© THL, Tilasto- ja indikaattoripankki Sotkanet.fi 2005-2025

HYTE-kerroin
euroa/asukas
2024
19,2

Nousiaisten prosessi-indikaattorit: Kuntajohto 2023

Seuraava TEAviisari kysely kuntajohdolle keväällä 2025

→ tulokset julkaistaan syksyllä 2025

Prosessi-indikaattorit kuvaavat kunnan toimia väestön hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi. Skaalatut indikaattorit kuvaavat kuntien vertailtavia tietoja, jossa 100 tarkoittaa parasta mahdollista arvoa.

Indikaattori	Alue	Sukupuoli	2021	2022	2023	2024
Kunnan palvelujen suunnittelussa ja kehittämisessä hyödynnetään asukasraateja ja foorumeja info ind. 5335	Nousiainen	yhteensä	0	0	100	100
Kunnan talousarviossa ja taloussuunnitelmassa määritellään talousarviovuodelle mittarit, joilla seurataan väestön hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen tavoitteiden toteutumista info ind. 5331			100	100	0	0
Kunnan tarkastuslautakunnan arviointikertomuksessa arvioidaan valtuustokausittain kunnan hyvinvointi- ja terveystavoitteiden toteutuminen info ind. 5330			100	100	0	0
Kunnassa toimii erikseen nimetty asiantuntija, suunnittelija tai vastaava, joka koordinoi hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyötä info ind. 5333			100	100	100	100
Valtuustolle raportoidaan vuosittain väestön elintavoista ja niissä tapahtuneista muutoksista info ind. 5336			0	0	0	0



Nousiaisten prosessi-indikaattorit: Liikunta 2024

Indikaattori	Alue	Sukupuoli	2021	2022	2024
Kunnassa järjestetään kohdennettuja liikkumisryhmiä liikuntaseuratoiminnan ulkopuolella oleville lapsille ja nuorille info ind. 5327	Nousiainen	yhteensä	100	100	100
Kunnassa toimii liikunnan edistämistä käsittelevä poikkihallinnollinen työryhmä info ind. 5328			0	100	100
Kunta kutsuu säännöllisesti koolle liikuntaseurojen ja yhdistysten yhteiskokouksen info ind. 5321			100	100	100
Lasten ja nuorten liikunta-aktiivisuutta raportoidaan vuosittain kunnan hyvinvointikertomuksessa tai vastaavassa kertomuksessa info ind. 5323				0	100
Liikunnan edistämisestä vastaavat viranhaltijat osallistuvat toimielinten vaikutusten ennakoarviointiin info ind. 5320			100	100	0



Nousiaisten kunnan prosessi-indikaattorit: Perusopetus 2023

Seuraava TEAviisari kysely perusopetukselle syksyllä 2025

→ tulokset julkaistaan keväällä 2026

Indikaattori	Alue	Sukupuoli	2021	2022	2023	2024
Koulussa noudatetaan Valtion ravitsemusneuvottelukunnan kouluruokailusuositusta koululounaan ja välipalojen järjestämisessä info ind. 5317	Nousiainen	yhteensä	73	73	0	
Koulussa on pitkät liikuntavälitunnit info ind. 5316			0	0	75	75
Kouluympäristön terveellisuuden ja turvallisuuden sekä koulu yhteisön hyvinvoinnin edistämisen tarkastus info ind. 5309			100	100	25	25
Oppilaiden poissaolojen kokonaismäärää seurataan koko koulussa info ind. 5313			79	79	94	94



Nousiaisten kunnan prosessi-indikaattorit: Kulttuuri 2023

*Seuraava TEAviisari kysely kulttuurista keväällä 2025
→ tulokset julkaistaan syksyllä 2025*

Kunta madaltaa kulttuuriin osallistumisen kynnystä [Info 3984](#)

Alue	Sukupuoli	2021	2022	2023	2024
Nousiainen	yhteensä	0	0	0	0



Nousiaisten kunnan tulosindikaattorit

Indikaattori	Alue	Sukupuoli	2021	2022	2023	2024
Kaatumisiin ja putoamisiin liittyvät hoitajaksot 65 vuotta täyttäneillä / 10 000 vastaavan ikäistä info ind. 3959	Nousiainen	yhteensä	164,1	264,8	141,3	
Kaatumisiin ja putoamisiin liittyvät hoitajaksot 65 vuotta täyttäneillä, skaalattu HYTE-indikaattori info ind. 5308			100	100	51	100
Kokee terveydentilansa keskinkertaiseksi tai huonoksi, % 8. ja 9. luokan oppilaista info ind. 286			25,2		26,1	
Kokee terveydentilansa keskinkertaiseksi tai huonoksi, skaalattu HYTE-kerroinindikaattori info ind. 5301			30	30	58	58
Koulutuksen ulkopuolelle jääneet 17 - 24-vuotiaat, % vastaavan ikäisestä väestöstä info ind. 3219			5,3	5,3		
Koulutuksen ulkopuolelle jääneet 17 - 24-vuotiaat, skaalattu HYTE-kerroinindikaattori info ind. 5304			52	100	54	51
Toimeentulotukea pitkäaikaisesti saaneet 25 - 64-vuotiaat, % vastaavan ikäisestä väestöstä info ind. 234			0,3	0,6	0,4	
Toimeentulotukea pitkäaikaisesti saaneet 25 - 64-vuotiaat, skaalattu HYTE-kerroinindikaattori info ind. 5306			100	100	34	100
Työkyvyttömyyseläkettä saavat 25 - 64-vuotiaat, % vastaavan ikäisestä väestöstä info ind. 306			6,7	6,3	6,1	
Työkyvyttömyyseläkettä saavat 25 - 64-vuotiaat, skaalattu HYTE-kerroinindikaattori info ind. 5307			36	47	51	40
Ylipaino, % 8. ja 9. luokan oppilaista info ind. 3906			16,5		8,1	
Ylipaino, skaalattu HYTE-kerroinindikaattori info ind. 5303			56	56	60	60

Tulosindikaattorit kuvaavat väestön terveydentilaa. Skaalatut indikaattorit kuvaavat kuntien vertailtavia tietoja, jossa 100 tarkoittaa parasta mahdollista arvoa.

Tuloksia vertaillaan aina kahteen edeltävään vuoteen ja pisteytys lasketaan mitattavan muutoksen perusteella.



Nousiaisten kunnan indikaattoritiedot

Indikaattoritiedot perustuvat saatavilla oleviin indikaattoritietoihin, jotka ovat THL:n suosituksen mukaisia kunnan hyvinvointikertomuksen vähimmäistietosisällöstä. Lisäksi tiedoissa kuvataan muita ajankohtaisia ilmiöitä.

Indikaattorien aihealueet on jaoteltu seuraaviin teemoihin:

- Elinolot
- Elintavat
- Terveystila
- Mielenterveys
- Elämänlaatu
- Osallisuus
- Turvallisuus

Teemoja käsitellään eri väestöryhmien osalta indikaattorien sisältöjen mukaisesti:

- Kaikki
- Lapset
- Nuoret
- Lapset ja nuoret
- Työikäiset
- lääkkäät
- Työikäiset ja iäkkäät

Elinolot

Ikäryhmittäinen väestöennuste 2030

Väestöennuste 2021: Väestö 31.12. muuttujina Alue, Tiedot, Sukupuoli, Ikä ja Vuosi

	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Nousiainen										
Väestö 31.12. (ennuste 2021)										
Yhteensä										
Yhteensä	4 669	4 649	4 631	4 613	4 597	4 581	4 567	4 554	4 541	4 527
0 - 6	322	302	295	289	291	293	291	288	286	284
7 - 12	400	399	378	352	336	303	295	276	271	266
13 - 15	214	210	207	213	206	209	189	197	173	169
16 - 18	190	187	197	193	189	189	194	185	188	172
19 - 49	1 619	1 619	1 610	1 602	1 585	1 569	1 551	1 521	1 516	1 508
50 - 64	925	913	899	893	900	903	907	925	917	920
65 - 74	590	592	594	601	602	601	589	590	589	583
75 -	409	427	451	470	488	514	551	572	601	625

Väestöennuste kuvaa tulevaa väestönkehitystä, mikäli viime vuosien väestökehitys jatkuisi samanlaisena.

Suurimmat väestöryhmät ennusteen mukaan tulisivat olemaan 25-64 –vuotiaat eli työikäiset, kattaen noin puolet väestön prosentuaalisesta osuudesta. Toiseksi suurin väestöryhmä tulisi olemaan 65 vuotta täyttäneet, kattaen noin neljäsosan väestömäärästä.

0-6 –vuotiaat, % väestöstä	6,3
7 – 15 –vuotta täyttäneet, % väestöstä	9,6
16-24 –vuotiaat, % väestöstä	7,7
25-64 –vuotiaat, % väestöstä	49,7
65 vuotta täyttäneet, % väestöstä	26,7
75 vuotta täyttäneet, % väestöstä	13,8
85 vuotta täyttäneet, % väestöstä	3,3
Väestöennuste 2030	4527

Lähde. StatFin. 2023. Väestöennuste 2021: Väestö iän ja sukupuolen mukaan alueittain, 2021-2040.

Tilasto- ja indikaattoripankki Sotkanet. Terveyden ja hyvinvoinnin laitos. 0 - 6-vuotiaat, % väestöstä, väestöennuste 2030 (laskettu 2021) (THL) (ind. 740) Viitattu 25.9.2023

Tilasto- ja indikaattoripankki Sotkanet. Terveyden ja hyvinvoinnin laitos. 7 - 15-vuotiaat, % väestöstä, väestöennuste 2030 (laskettu 2021) (THL) (ind. 741) Viitattu 25.9.2023

Tilasto- ja indikaattoripankki Sotkanet. Terveyden ja hyvinvoinnin laitos. 16 - 24-vuotiaat, % väestöstä, väestöennuste 2030 (laskettu 2021) (THL) (ind. 742) Viitattu 25.9.2023

Tilasto- ja indikaattoripankki Sotkanet. Terveyden ja hyvinvoinnin laitos. 25 - 64-vuotiaat, % väestöstä, väestöennuste 2030 (laskettu 2021) (THL) (ind. 743) Viitattu 25.9.2023

Tilasto- ja indikaattoripankki Sotkanet. Terveyden ja hyvinvoinnin laitos. 65 vuotta täyttäneet, % väestöstä, väestöennuste 2030 (laskettu 2021) (THL) (ind. 749) Viitattu 25.9.2023

Tilasto- ja indikaattoripankki Sotkanet. Terveyden ja hyvinvoinnin laitos. 75 vuotta täyttäneet, % väestöstä, väestöennuste 2030 (laskettu 2021) (THL) (ind. 745) Viitattu 25.9.2023

Tilasto- ja indikaattoripankki Sotkanet. Terveyden ja hyvinvoinnin laitos. 85 vuotta täyttäneet, % väestöstä, väestöennuste 2030 (laskettu 2021) (THL) (ind. 789) Viitattu 25.9.2023

Tilasto- ja indikaattoripankki Sotkanet. Terveyden ja hyvinvoinnin laitos. Väestöennuste 2030 (laskettu 2021) (THL) (ind. 746) Viitattu 25.9.2023

Elinolot

AHTAASTI ASUVAT LAPSIASUNTOKUNNAT, % KAIKISTA LAPSIASUNTOKUNNISTA



Nousiaisissa hieman yli neljäsosa lapsiasuntokunnista luokitellaan ahtaasti asuviksi.

Asuminen on yksi tärkeä hyvinvoinnin osa-alue, joka vaikuttaa muihin hyvinvoinnin alueisiin. Asumista kuvaavat indikaattorit kuvaavat alueen elinoloja ja väestön tarpeita.

Ahtaasti asuvaksi lapsiasuntokunnaksi lasketaan asuntokunta, jossa asuu vähintään yksi alle 18-vuotias. Ahtaalla asumisella tarkoitetaan tilannetta, jossa asunnossa on vähemmän kuin yksi huone henkilöä kohden, kun keittiötä ei lasketa huonelukuun.

Vuonna 2021

21,6%

Vuonna 2022

21,2%

Vuonna 2023

20,8%

Elinolot

SYRJÄYTYMISRISKISSÄ (EI TYÖSSÄ, EI OPISELE, EI OLE VARUSMIESPALVELUSSA) OLEVAT 18 - 24-VUOTIAAT, % VASTAAVAN IKÄISISTÄ

Vuonna 2020

20,9%

Naisista 18,6%

Miehistä 22,7%

Vuonna 2021

14,7%

Naisista 16,8%

Miehistä 13,3%

Vuonna 2022

11,8%

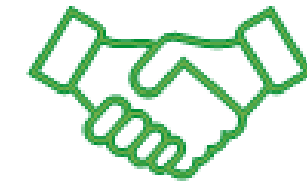
Naisista 9,8%

Miehistä 12,9%

Syrjäytymisriskissä olevat nuoret ovat henkilöitä, jotka eivät käy työssä, eivät opiskele tai ole varusmiespalvelussa. Kuvatonlainen lyhytaikainenkin tilanne voi lisätä monenlaisia hyvinvointihaasteita, erityisesti mitä nuorempi henkilö on kyseessä. Hyvinvointihaasteita voivat olla esimerkiksi toimeentulotuen varassa eläminen, psykelääkkeiden käyttö ja jopa rikostuomiot. On kuitenkin hyvä huomioida, että osa nuorista, jotka eivät ole töissä, eivät opiskele tai ole varusmiespalvelussa, voivat esimerkiksi olla perhevapailta, pitää välivuotta tai lukevat pääsykokeisiin.



Elinolot



VAIKEASTI TYÖLLISTYVÄT (RAKENNETYÖTTÖMYYS), % 15 - 64-VUOTIAISTA

Nousiaisissa väestön työllisyystilanne on erinomainen. Vain hyvin harva lukeutuu vaikeasti työllistyneisiin. Erot naisten ja miesten välillä ovat hyvin pieniä.

Vaikeasti työllistyvillä tarkoitetaan henkilöitä, joiden on vaikeuksia työllistyä avoimilla työmarkkinoilla esimerkiksi ikänsä, vajaakuntoisuutensa, terveydellisten tai psykososiaalisten ongelmien vuoksi. Muita syitä voivat olla muun muassa elinkeinorakenteen muutos, työelämän vaativuus tai ammattiosaamisen ja työpaikkojen tarpeen kohtaamattomuus. Kyseisten henkilöiden perustoimeentulon kattaa kunta ja valtio yhdessä ensimmäiset 500 päivää. Kunnalla on myös vastuu henkilöiden aktivoinnista.

Vuonna 2021

2,3%

Naisista 2,6%

Miehistä 2,1%

Vuonna 2022

2,1%

Naisista 2,4%

Miehistä 1,8%

Vuonna 2023

1,9%

Naisista 2%

Miehistä 1,8%



Elinolot

Yli kolmasosa 75 –vuotta täyttäneistä asuvat yksin. Vain pieni osa 75 –vuotta täyttäneistä henkilöistä hoidetaan omaishoidon tuen avulla kotioloissa.

Omaishoidon tuella tarkoitetaan omaisen tai muulle hoidettavalle henkilön läheiselle maksettavaa korvausta vammaisen, sairaan tai ikääntyneen omaisensa hoidosta kotioloissa.

YKSINASUVAT 75
VUOTTA TÄYTTÄNEET, %
VASTAAVAN IKÄISESTÄ
ASUNTOVÄESTÖSTÄ

Vuonna 2021

38,3%

Vuonna 2022

35,8%

Vuonna 2023

36,4%



OMAISHOIDON TUEN 75
VUOTTA TÄYTTÄNEET
HOIDETTAVAT VUODEN
AIKANA, % VASTAAVAN
IKÄISESTÄ VÄESTÖSTÄ

Vuonna 2021

6%

Vuonna 2022

5,4%

Vuonna 2023

5%

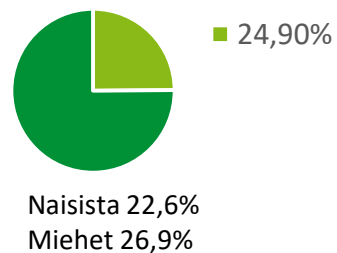


Elintavat

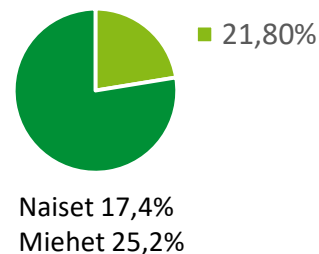
Ylipainon (ml.lihavuus) yleisyys (%) 2-16-vuotiailla



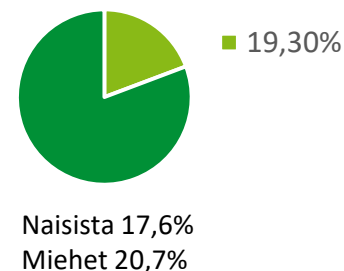
2-6-vuotiailla vuonna 2021



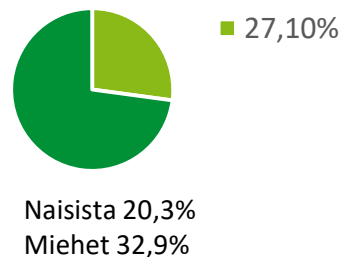
2-6-vuotiailla vuonna 2022



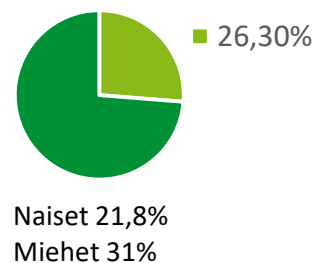
2-6-vuotiailla vuonna 2023



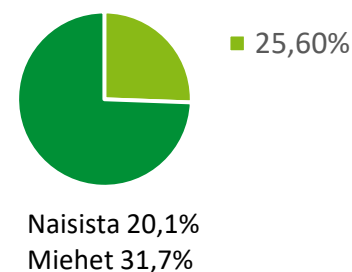
7-12-vuotiailla vuonna 2021



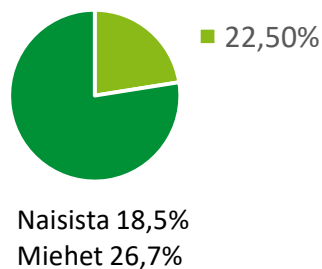
7-12-vuotiailla vuonna 2022



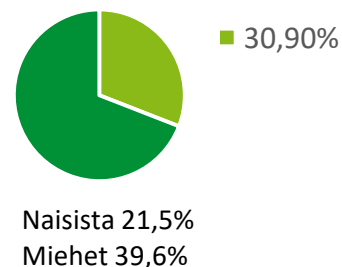
7-12-vuotiailla vuonna 2023



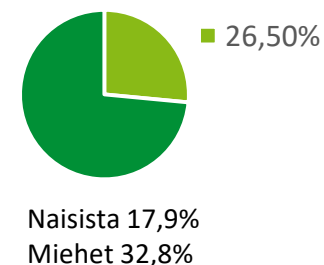
13-16-vuotiailla vuonna 2021



13-16-vuotiailla vuonna 2022



13-16-vuotiailla vuonna 2023



Nousiaisissa noin viidesosa 2-6 –vuotiasta lapsista on ylipainoisia, pojista useampi kuin tytöistä. Ylipainoisten osuus kasvaa sitä mukaan, mitä vanhemmista lapsista on kyse. Hieman yli neljäsosa 7-12 –vuotiaista lapsista ja 13-16 –vuotiaista lapsista on ylipainoisia. Kaikissa ikäluokissa poikien ylipaino on yleisempää kuin tyttöjen. Kaikissa ikäryhmissä ylipainoisten osuus on laskenut aiempiin vuosiin verrattuna.

Ylipaino (ml.lihavuus) indikaattori ilmaisee ylipainon (ISO-BMI ≥ 25 kg/m²) yleisyyden 2-16-vuotiailla.

Lapsuus- ja nuoruusiän ylipainolla on taipumusta jatkua aikuisikään. Kunnassa voidaan tukea lasten ja nuorten kokonaisvaltaista hyvinvointia, ehkäistä lihavuutta sekä tukea tervettä kasvua, mahdollistaa hyvä ravitsemus ja monipuolinen liikkuminen. Nämä toimet vaikuttavat lasten ja nuorten tukevaisuuteen pitkällä aikavälillä.

Lähde: Tilasto- ja indikaattoripankki Sotkanet. Terveyden ja hyvinvoinnin laitos. Ylipainon (ml. lihavuus) yleisyys (%) 2 - 6-vuotiailla. (THL) (ind. 3231) Viitattu 4.2.2025.

Tilasto- ja indikaattoripankki Sotkanet. Terveyden ja hyvinvoinnin laitos. Ylipainon (ml. lihavuus) yleisyys (%) 7 - 12-vuotiailla. (THL) (ind. 3233) Viitattu 4.2.2025.

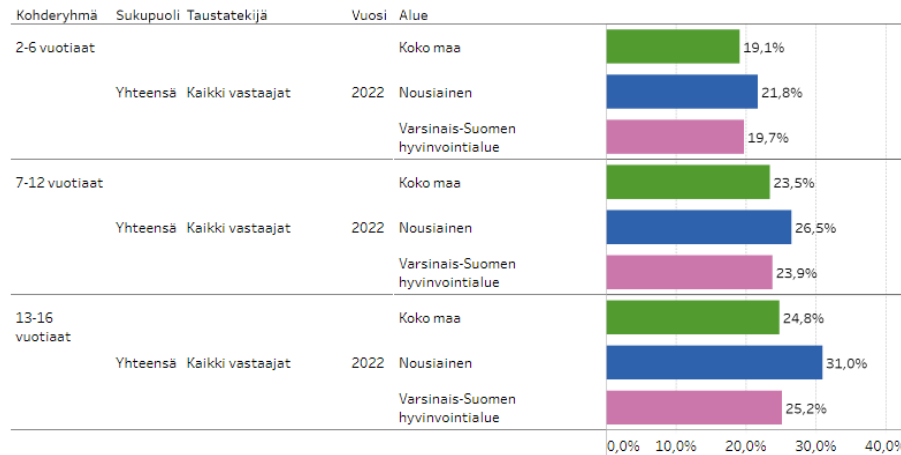
Tilasto- ja indikaattoripankki Sotkanet. Terveyden ja hyvinvoinnin laitos. Ylipainon (ml. lihavuus) yleisyys (%) 13 - 16-vuotiailla. (THL) (ind. 3235) Viitattu 4.2.2025.

Elintavat

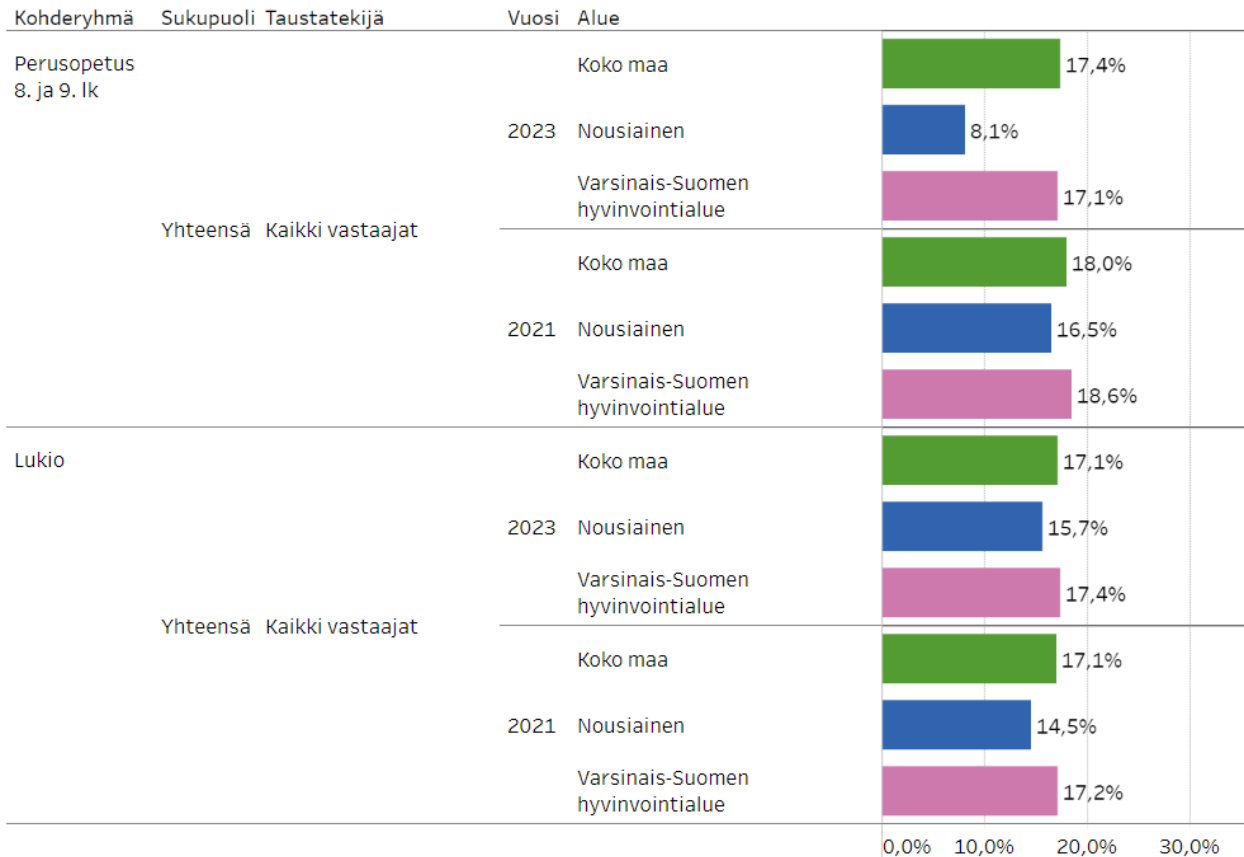
Ylipainoisuus

Nousiaisissa sekä 2-6-vuotiaiden, 7-12-vuotiaiden että 13-16-vuotiaiden ylipainoisten lasten osuus on suurempi koko maan ja alueen prosentuaalisiin lukuihin verrattuna.

Ylipainon (ml. lihavuus) yleisyys (mitatut tiedot)



Ylipainoisuus



Ylipainoisten osuus 8.-9.-luokkalaisten keskuudessa on vähentynyt ja prosentuaaliset osuudet ovat pienempiä koko maan sekä Varsinais-Suomen alueellisiin lukuihin verrattuna. Lukiolaisten ylipainoisten osuus on vastaavasti kasvanut ja eroavaisuus koko maan sekä Varsinais-Suomen lukuihin on kaventunut.

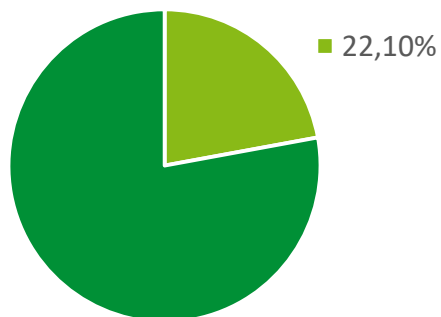
THL. Tableau. 2024. Ylipainon (ml. lihavuus) yleisyys (mitatut tiedot).
THL. Tableau. 2024. Ylipainoisuus.

Elintavat



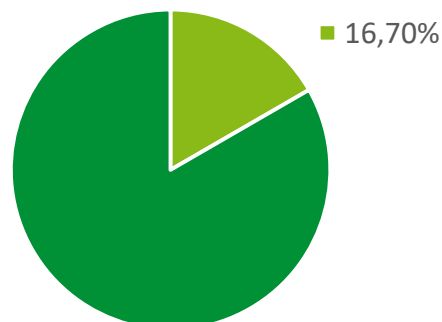
EI SYÖ KOULULOUNASTA PÄIVITTÄIN, %

8. ja 9. luokan oppilaista 2019



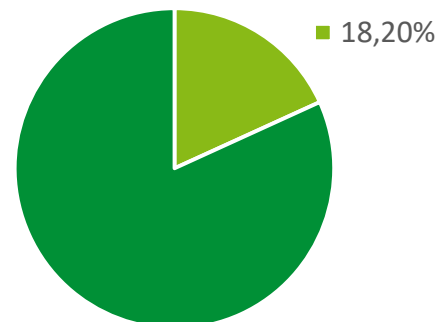
Naista 22,4%
Miehistä 21,9%

8. ja 9. luokan oppilaista 2021



Naisista 17,2%
Miehistä 16,1%

8. ja 9. luokan oppilaista 2023

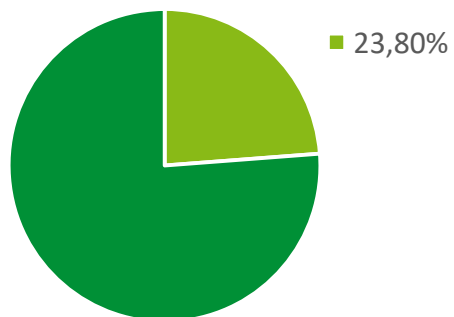


Naisista 23,4%
Miehistä 12,2%

Nousiaisissa 8.-9. luokan oppilaista hieman alle neljäosa jättää koululounaan väliin vähintään yhtenä päivänä viikossa. Määrä on nousussa edellisen vuoden lukemaan verrattuna. Sen sijaan yhä useampi lukion 1.-2. vuoden opiskelijoista syö kouluruoan päivittäin verrattuna aiempien vuosien prosentuaalisiin osuuksiin. Molemmissa ikäryhmissä naisista useampi jättää koululounaan syömättä miehiin verrattuna.

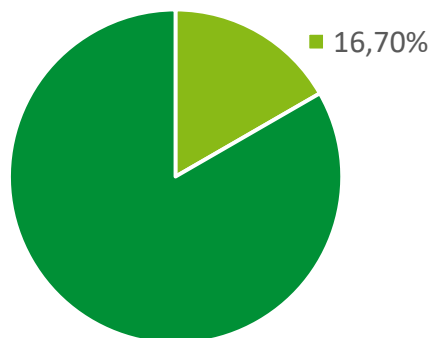
Indikaattori kuvaa kouluruoan vähintään yhtenä päivänä viikossa syömättä jättävien osuuden.

1.-2. vuoden opiskelijoista 2019



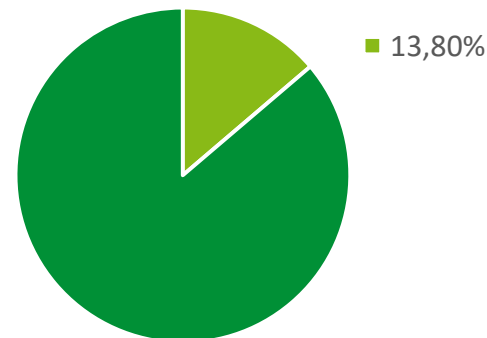
Naisista 30,4%
Miehistä 16,4%

1.-2.vuoden opiskelijoista 2021



Naisista 16,9%
Miehistä 16,4%

1.-2. vuoden opiskelijoista 2023



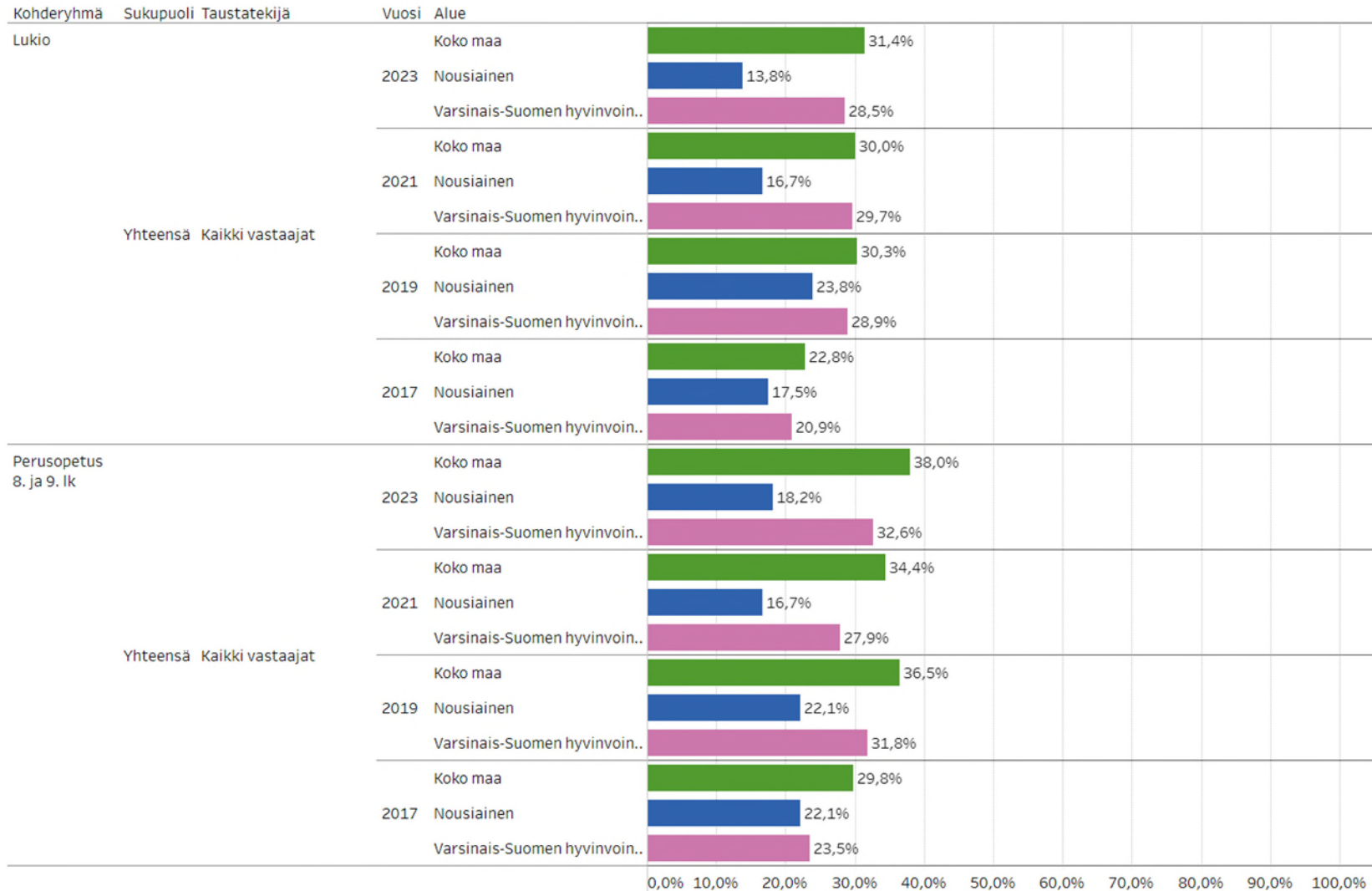
Naisista 17,2%
Miehistä 9,6%

Kouluruokailulla on opetuksellinen ja kasvatuksellinen merkitys ja se on yhteydessä muihin elintapoihin sekä koulussa jaksamiseen. Kunta pystyy strategisessa päätöksenteossaan edistämään oppilaiden hyvää ravitsemusta panostamalla kouluruokailun laatuun sekä ravitsemus- ja ruokakasvatukseen osoitettavalla resurssoinnilla.

Elintavat

Ei syö koululounasta päivittäin

Ei syö koululounasta päivittäin



Nousiaisissa koululounasta syödään useammin sekä 8.-9.-luokkalaisten että lukiolaisten keskuudessa verrattuna koko maahan sekä Varsinais-Suomen alueeseen.

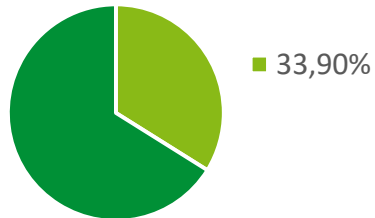


Elintavat



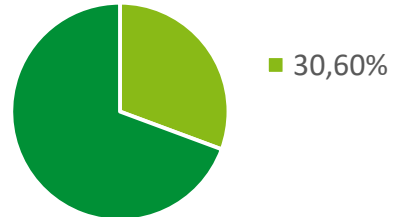
Lasten ja nuorten fyysinen toimintakyky, MOVE! –mittaus, %

5. luokan oppilaista, joilla heikko fyysinen toimintakyky 2022



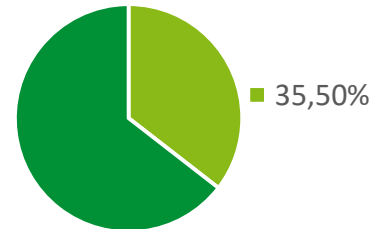
Naisista 42,4%
Miehistä 21,7%

5. luokan oppilaista, joilla heikko fyysinen toimintakyky 2023



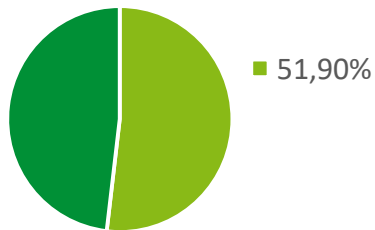
Naisista 17,9%
Miehistä 47,6%

5. luokan oppilaista, joilla heikko fyysinen toimintakyky 2024



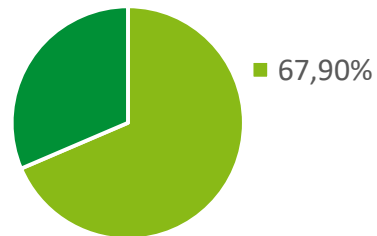
Naisista 20,6%
Miehistä 47,6%

8. luokan oppilaista, joilla heikko fyysinen toimintakyky 2022



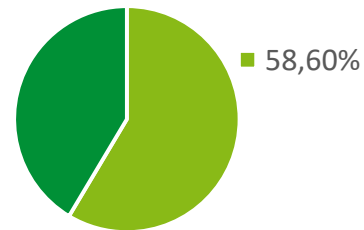
Naisista 53,8%
Miehistä 50%

8. luokan oppilaista, joilla heikko fyysinen toimintakyky 2023



Naisista 50%
Miehistä 78,8%

8. luokan oppilaista, joilla heikko fyysinen toimintakyky 2024



Naisista 46,7%
Miehistä 71,4%

Nousiaisissa 5. luokkalaisten fyysinen toimintakyky on heikentynyt viime vuoteen verrattuna, erityisesti naisten osalta. Miesten fyysinen toimintakyky on pysynyt ennallaan. 8. luokkalaisten fyysinen toimintakyky on parantunut edellisen vuoden tilanteeseen nähden sekä miesten että naisten osalta.

Indikaattori ilmaisee prosenttiosuuden henkilöistä, joiden fyysinen toimintakyky on heikko fyysisen toimintakyvyn tasoa mittaavien Move! –mittausten perusteella. Heikko fyysinen toimintakyky voi vaikuttaa heikentävästi henkilön kykyihin selviytyä arkipäivän toiminnoista, vähentää osallistumista ohjattuun liikuntatoimintaan sekä vaikuttaa jopa oppimiseen heikentävästi.

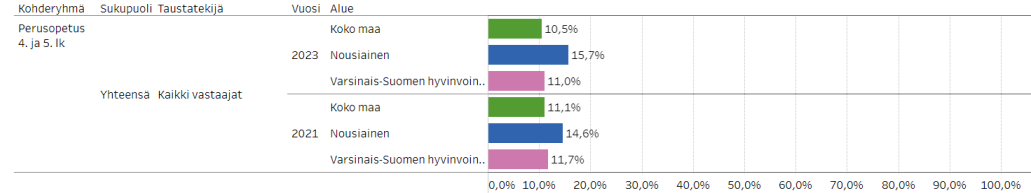
Kunnan tehtäviin kuuluu mahdollistaa liikunnan harrastamisen edellytyksiä terveyden ja hyvinvoinnin edistämisen näkökulmasta.



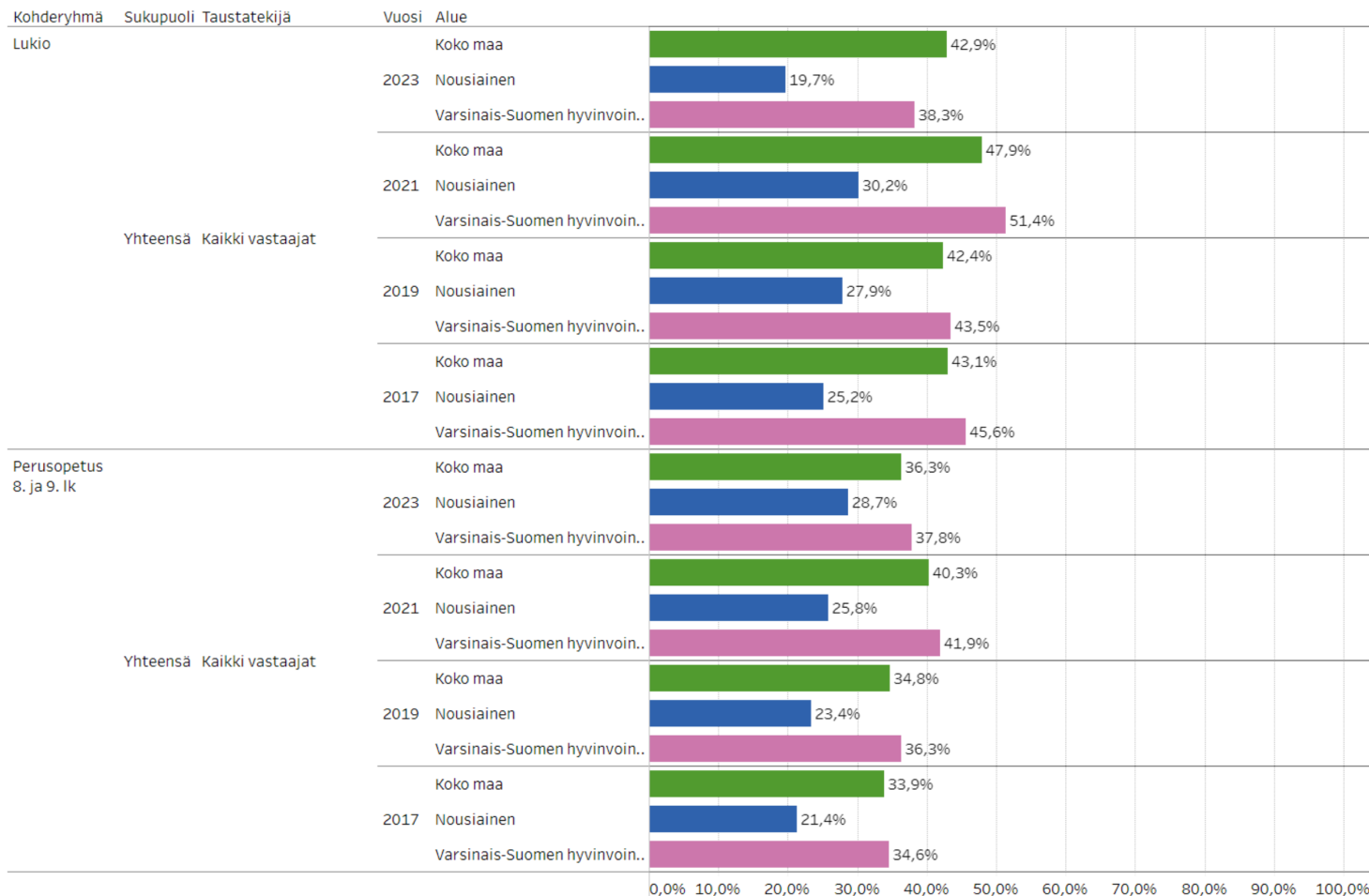
Elintavat

Nukkuu arkisin alle 8 tuntia ja kokee ettei nuku tarpeeksi

Kokee ettei nuku tarpeeksi



Nukkuu arkisin alle 8 tuntia



Alueellisessa ja koko maan kattavassa vertailussa Nousiaisissa nukutaan paremmin sekä 8.-9. – luokkalaisten että lukiolaisten osalta. Toisaalta 4.-5. luokkalaisten kokevat nukkuvansa liian vähän sekä alueellisessa vertailussa että koko Suomen lukuun verrattuna.



Elintavat

Huolta herättävää päihteiden tai tupakka- ja nikotiinituotteiden käyttöä tai rahapelaamista, %



8.- ja 9. luokan oppilaista 2019

9,6%

Naisista 12,2%

Miehistä 7,7%

8.- ja 9. luokan oppilaista 2021

5%

Naisista 1,6%

Miehistä 8,9%

8.- ja 9. luokan oppilaista 2023

15,7%

Naisista 12,8%

Miehistä 19%

Nuorten huolta herättävät päihteiden tai tupakka- ja nikotiinituotteiden tai rahapelaamisen prosentuaaliset osuudet ovat kasvaneet huomattavasti aiempiin vuosiin verrattaessa sekä 8. ja 9. luokan oppilaissa että lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoissa.

Lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista 2019

5,4%

Naisista 2,9%

Miehistä 8,2%

Lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista 2021

5,6%

% Naisista ja miehistä ei saatavilla

Lukio 1. ja 2. vuoden opiskelijoista 2023

11,1%

Naisista 10,8%

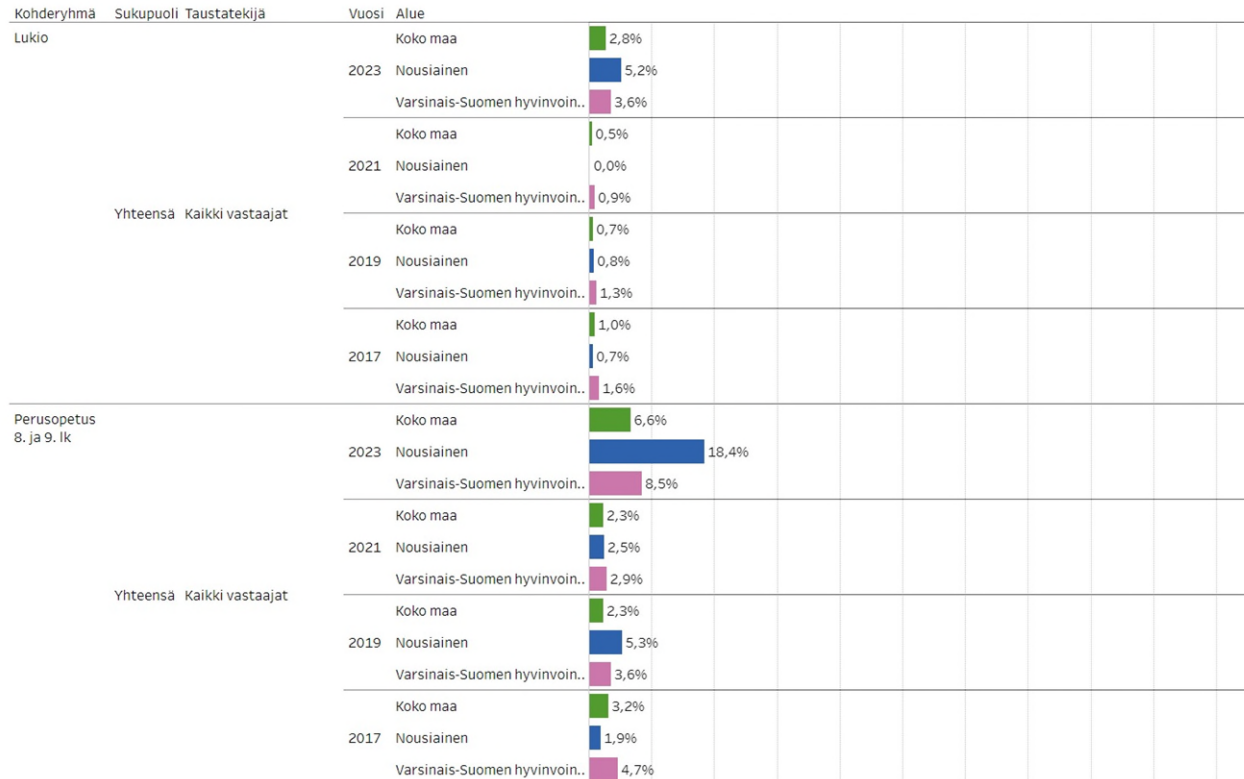
Miehistä 11,5%

Elintavat

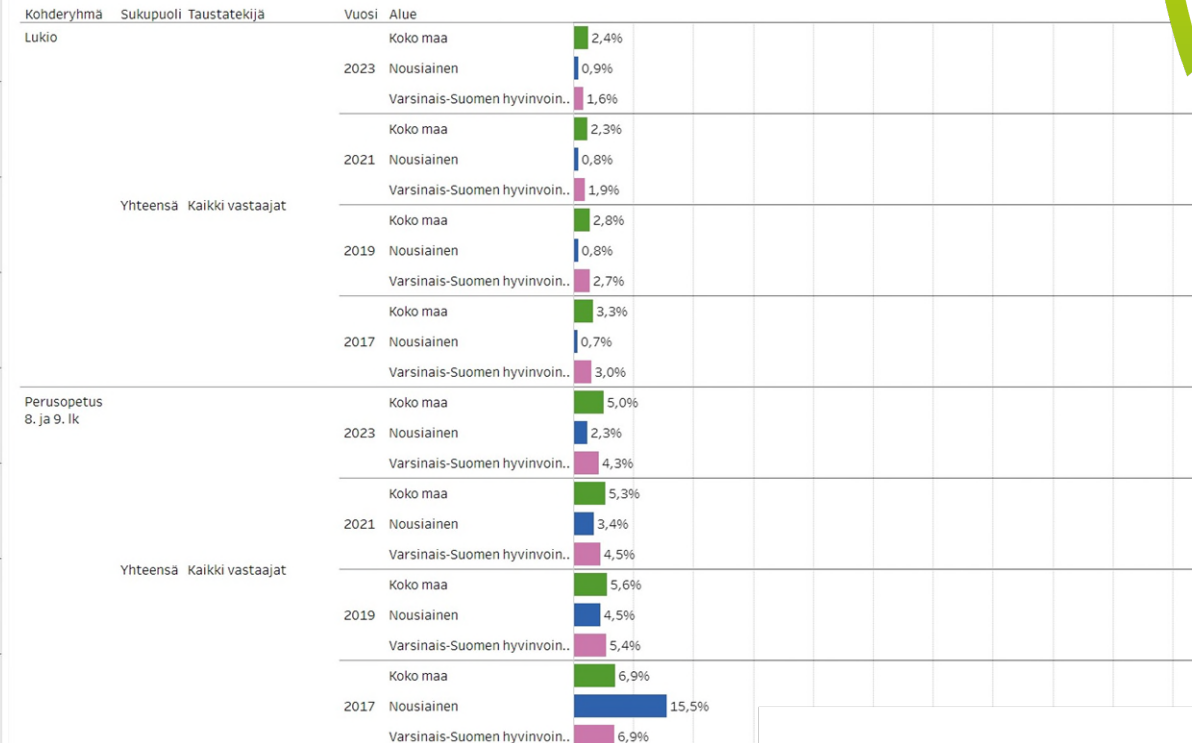
Käyttää sähkösavukkeita päivittäin ja tupakoi päivittäin

Sähkötupakointi on kasvanut merkittävästi nuorten keskuudessa ja tupakoinnin osuus vastaavasti laskenut

Käyttää sähkösavukkeita päivittäin



Tupakoi päivittäin



THL. Tableau. 2023. Käyttää sähkösavukkeita päivittäin.

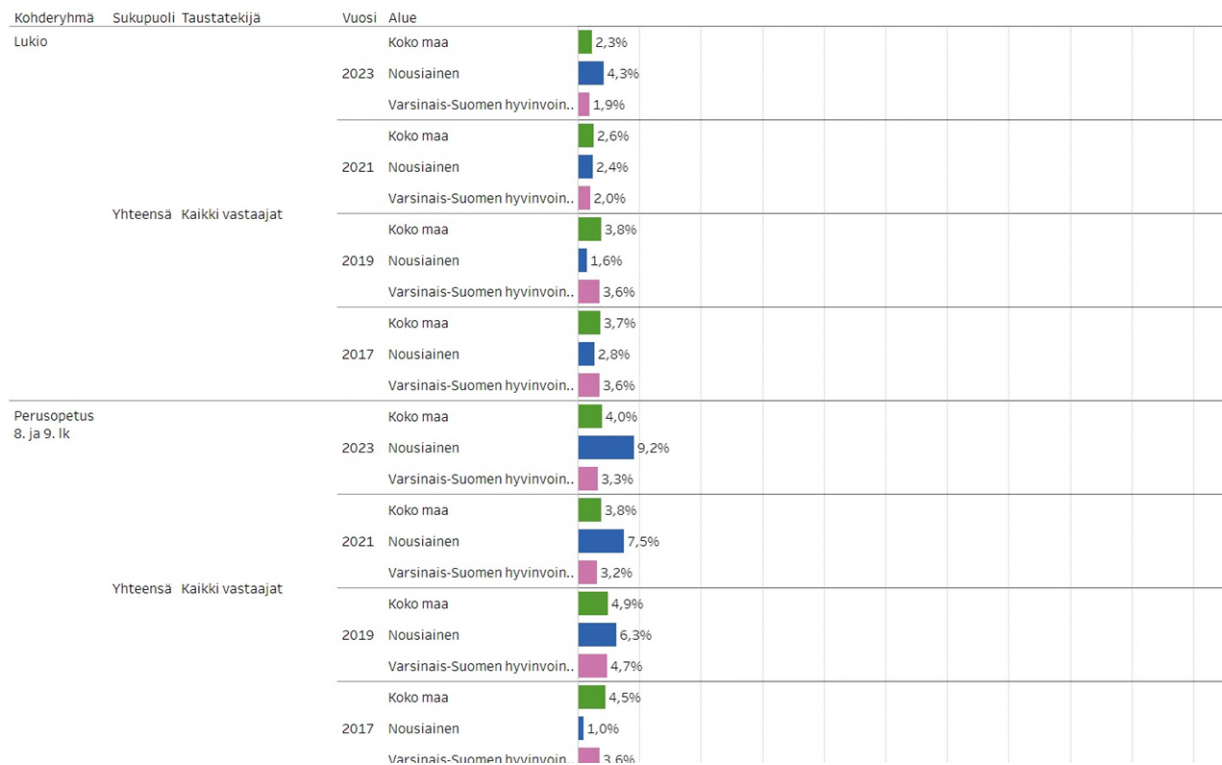
THL. Tableau. 2023. Tupakoi päivittäin.



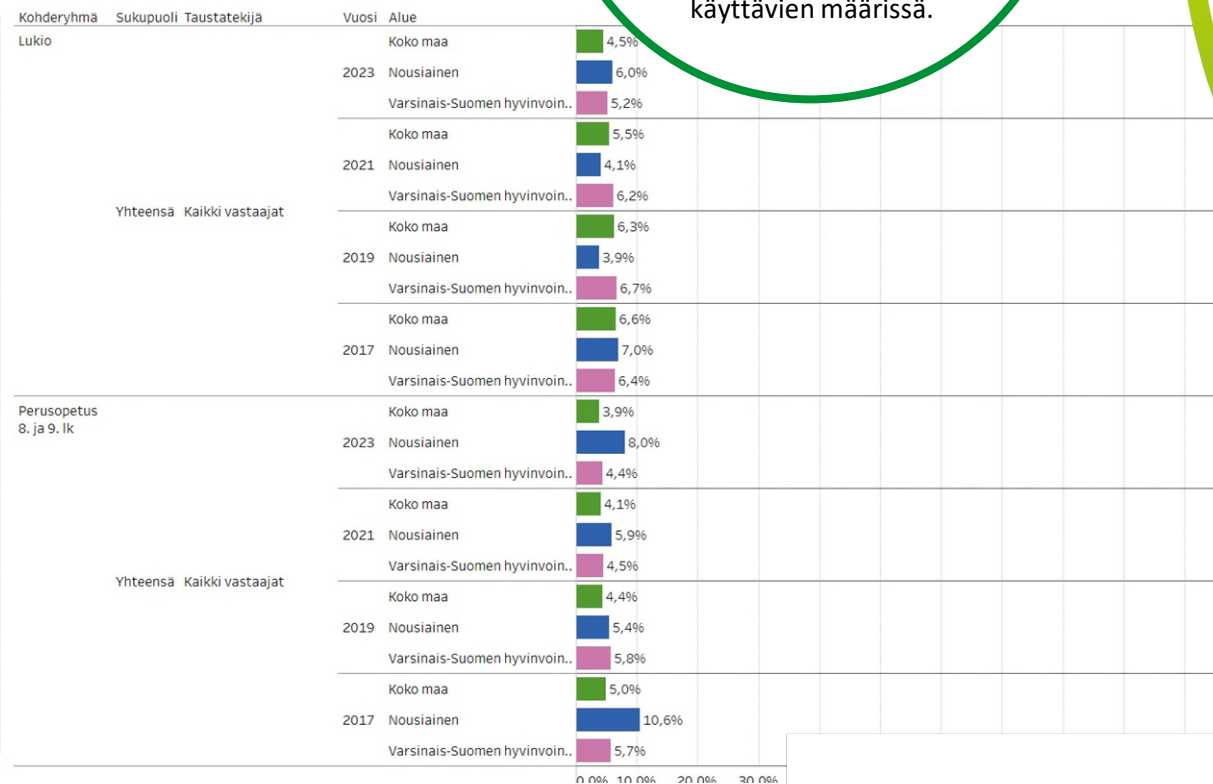
Elintavat

Nuuskaa päivittäin ja käyttää alkoholia viikoittain

Nuuskaa päivittäin



Käyttää alkoholia viikoittain



8.-9. luokkalaisten nuuskaaminen on selvästi lisääntynyt alueelliseen ja koko maan tilanteeseen verrattuna, myös lukiolaisten nuuskaaminen on hieman lisääntynyt. Sama ilmiö on nähtävissä alkoholia viikoittain käyttävien määrissä.

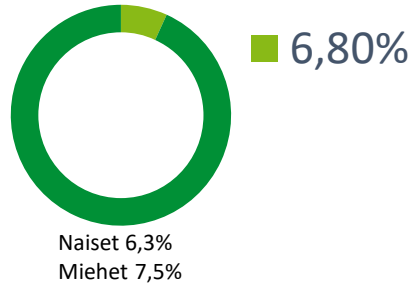
Terveydentila

Kokee terveydentilansa keskinkertaiseksi tai huonoksi, %

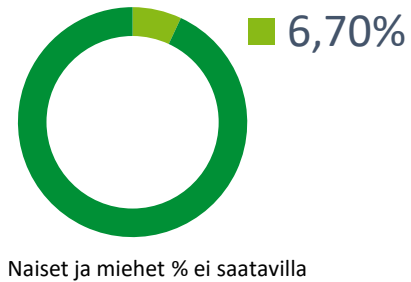


Terveydentilansa keskinkertaiseksi tai huonoksi kokevien prosentuaalinen osuus kaikissa ikäryhmissä on nousussa.

4. ja 5. luokan oppilaista 2019



4. ja 5. luokan oppilaista 2021



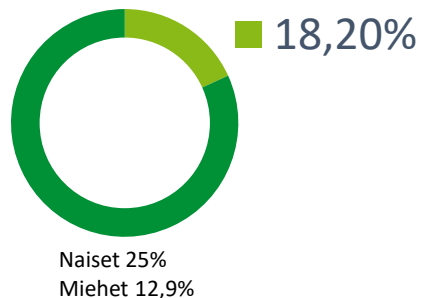
4. ja 5. luokan oppilaista 2023



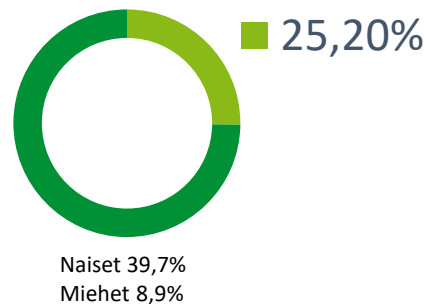
Nousiaisissa vuonna 2023 10% 4.-5. luokan oppilaista, noin neljäsosa 8.-9. luokkalaisista ja reilu viidesosa lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista kokee terveydentilansa keskinkertaiseksi tai huonoksi.

Naisten prosentuaaliset osuudet ovat 8. ja 9. luokan osalta sekä lukion 1.-2. vuoden opiskelijoissa miehiä suuremmat.

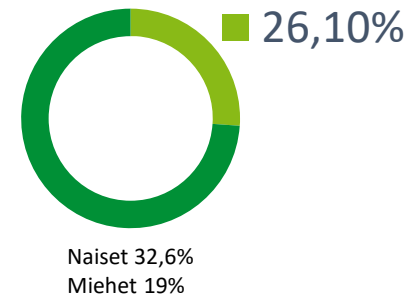
8.-9. luokan oppilaista 2019



8.-9. luokan oppilaista 2021

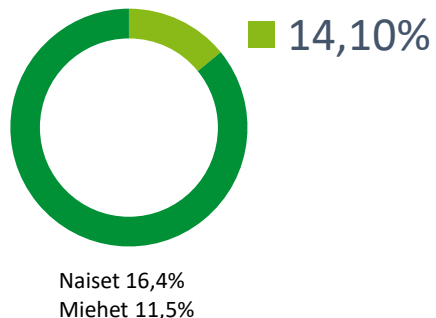


8.-9. luokan oppilaista 2023

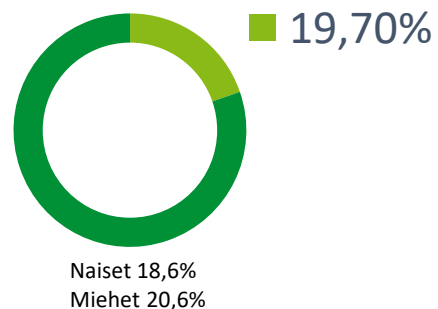


Koettu terveys kuvaa lasten ja nuorten hyvinvointia, toimintakykyä, terveyspalvelujen käyttöä ja terveystyötymistä. Liikunnan harrastamisella, unella, tupakoinnilla ja alkoholin käytöllä on yhteys nuorten itsearvioituun terveyteen.

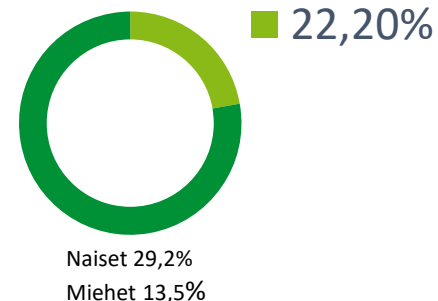
Lukion 1.-2. vuoden opiskelijoista 2019



Lukion 1.-2. vuoden opiskelijoista 2021



Lukion 1.-2. vuoden opiskelijoista 2023

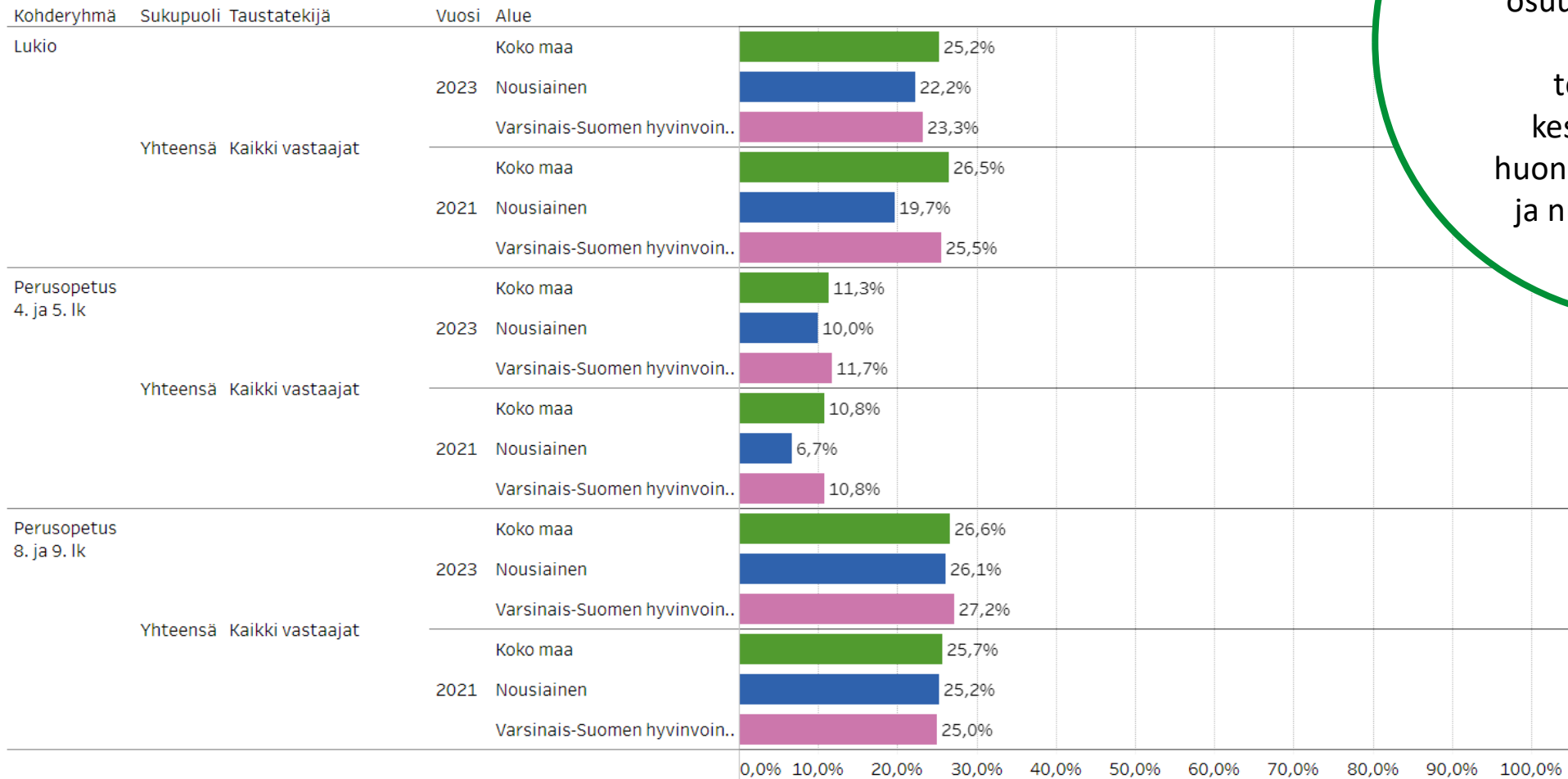


Lähde: Tilasto- ja indikaattoripankki Sotkanet. Terveiden ja hyvinvoinnin laitos. Kokee terveydentilansa keskinkertaiseksi tai huonoksi, % 4. ja 5. luokan oppilaista (2017-) (THL) (ind. 4817). Viitattu 25.9.2023
Tilasto- ja indikaattoripankki Sotkanet. Terveiden ja hyvinvoinnin laitos. Kokee terveydentilansa keskinkertaiseksi tai huonoksi, % 8. ja 9. luokan oppilaista. (THL) (ind. 286). Viitattu 25.9.2023.
Tilasto- ja indikaattoripankki Sotkanet. Terveiden ja hyvinvoinnin laitos. Kokee terveydentilansa keskinkertaiseksi tai huonoksi, % lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista. (THL) (ind. 3916). Viitattu 25.9.2023

Terveydentila

Kokee terveydentilansa keskinkertaiseksi tai huonoksi, %

Kokee terveydentilansa keskinkertaiseksi tai huonoksi



Alueellisessa sekä koko Suomen tulosten vertailussa Nousiaisten osuuksissa ei ole suuria eroavaisuuksia terveydentilansa keskinkertaiseksi tai huonoksi kokevien lasten ja nuorten osuuksissa.

Terveydentila sairastavuusindeksi

Sairastavuusindeksi, ikävakioitu (id:5641)			
	2021	2022	
Masku	82,7	82	
Rusko	82,1	82,4	
Kemiönsaari	93,2	87,4	
Lieto	89,1	87,6	
Nousiainen	91,2	91,8	
Aura	90,6	92,8	
Kaarina	93,4	93,1	
Naantali	93,9	93,3	
Koski Tl	99,6	93,4	
Pyhärinta	94,7	94,1	
Parainen	95	95,2	
Somero	95,1	95,3	
Laitila	98,6	96,6	
Mynämäki	99,6	97,1	
Pöytyä	99,2	98,1	
Salo	97,2	98,3	
Paimio	101,2	99,8	
Taivassalo	98,3	100	
Kustavi	106,1	101,1	
Oripää	103,6	101,6	
Raisio	102,2	102,4	
Sauvo	108,4	103,2	
Vehmaa	101,1	104,6	
Turku	105	105,3	
Uusikaupunki	106,8	105,9	
Loimaa	108,9	106,6	
Marttila	104,9	107,2	

© THL, Tilasto- ja indikaattoripankki Sotkanet.fi 2005-2025

		2021	2022
Sairastavuusindeksi, ikävakioitu	Nousiainen	91,2	91,8
Tuki- ja liikuntaelinsairausindeksi, ikävakioitu	Nousiainen	128,5	130,4
Tapaturmaindeksi, ikävakioitu	Nousiainen	100,1	111,5
Syöpäindeksi, ikävakioitu	Nousiainen	104,7	110,8
Diabetesindeksi, ikävakioitu	Nousiainen	102,4	103,6
Muistisairausindeksi, ikävakioitu	Nousiainen	98,9	102
Keuhkosairausindeksi, ikävakioitu	Nousiainen	87	93,4
Aivoverisuonitauti-indeksi, ikävakioitu	Nousiainen	103,6	86,7
Mielenterveysindeksi, ikävakioitu	Nousiainen	68,9	68,4
Alkoholisairastavuusindeksi, ikävakioitu	Nousiainen	69,5	68,2
Sepelvaltimotauti-indeksi, ikävakioitu	Nousiainen	73,3	65,7

© THL, Tilasto- ja indikaattoripankki Sotkanet.fi 2005-2025

Indikaattori ilmaisee kunnan väestön sairastavuutta suhteessa koko maan tasoon. Indikaattori koostuu kymmenestä erillisestä sairausryhmittäisestä osaindeksistä, jotka kuvaavat kyseisten sairauksien yleisyyttä alueen väestössä. Sairastavuusindeksi muodostetaan näiden osaindeksien painotettuna summana. Indeksilukua tulkitaan suhteessa koko maan lukuun, joka saa arvon 100 tietokannassa saatavilla olevan aikasarjan viimeisimpänä vuonna. Mitä suuremman arvon kunta saa, sitä yleisempää on sairastavuus kunnassa. Ikävakioitu sairastavuusindeksi kuvaa alueen sairastavuutta ilman ikärakenteen huomioimista, jolloin alueiden välinen vertailu mahdollistuu.



Turvallisuus

Vahingoissa vammautuneet ja kuolleet henkilöt, poliisin tietoon tulleet henkeen ja terveyteen kohdistuneet rikokset/1000 asukasta, poliisin tietoon tulleet omaisuusrikokset/1000 asukasta

Vahingoissa vammautuneet ja kuolleet *

Sattumisvuosi ▼	Vahinkojen lkm	Vammautuneiden lkm	Kuolleiden lkm
2023	48	19	0
2022	47	15	0
2021	61	28	0
2020	60	31	0
2019	59	24	0
2018	70	37	0
2017	66	26	0
2016	64	27	.
2015	64	27	0
2014	65	29	0
Yhteensä	604	263	.

* Huomaa, että liikennevakuutuksesta korvattujen vahinkojen tilasto ei sisällä kaikkia tieliikenteessä loukkaantuneita ja kuolleita. Vammautuneeksi lasketaan lievimmillään henkilö, jolle on korvattu vammojen tarkistuskäynnistä syntyneitä kuluja. Kuljettaja-suodatin vaikuttaa ainoastaan aiheuttajakuljettajan ikään ja sukupuoleen. Tilastosta ei näytetä tietoa vammautuneen henkilön iästä tai sukupuolesta. Taulukon arvo on korvattu pisteellä, jos havaintoja on 1-4 kappaletta.

Poiminta:

Sattumismaakunta = 'Varsinais-Suomi'; Sattumiskunta = 'Nousiainen'

Lähde. Liikennevakuutuskeskus / Onnettomuustietoinstituutti OTI: <https://www.lvk.fi/onnettomuustietoinstituutti/otin-liikennevahinkoportti/> (Viitattu 3.1.2025). Tilasto- ja indikaattoripankki Sotkanet. Terveyden ja hyvinvoinnin laitos. Poliisin tietoon tulleet henkeen ja terveyteen kohdistuneet rikokset/1000 asukasta,(THL) (ind. 3113). Viitattu 13.1.2025. Tilasto- ja indikaattoripankki Sotkanet. Terveyden ja hyvinvoinnin laitos. Poliisin tietoon tulleet omaisuusrikokset/1000 asukasta,(THL) (ind. 3114). Viitattu 13.1.2025.

Poliisin tietoon tulleet henkeen ja terveyteen kohdistuneet rikokset / 1 000 asukasta (id:3113)

	2021	2022	2023
Masku	3,8	2,9	2,6
Kemiönsaari	5,3	3,4	2,8
Pyhäranta	3		3,1
Sauvo	4,4	3,8	3,4
Oripää	13,5	8,4	3,8
Koski TI	3,5	6,3	4,1
Rusko	5,3	3,1	4,5
Marttila			4,7
Somero	3	5,5	4,8
Nousiainen	3,4	2,8	4,9
Parainen	4,5	5,7	5
Aura	5,8	7,1	5,3
Pöytyä	3,9	5,2	5,3
Kaarina	5,1	6,3	5,4
Naantali	4,6	5,2	5,9
Taivassalo	11,3	5,3	6,5
Uusikaupunki	6,5	6,3	6,8
Lieto	2,8	3,5	6,9
Loimaa	5,4	5,7	7,3
Salo	6,5	5,4	7,5
Paimio	4	4,9	7,9
Raisio	6,4	5,9	7,9
Vehmaa	3,5	4,5	8
Varsinais-Suomen hy	6,5	7	8,7
Laitila	3,7	6,7	8,8
Mynämäki	6,1	6,6	8,8
Turku	8,6	9,5	12
Kustavi	5,1		

© THL. Tilasto- ja indikaattoripankki Sotkanet.fi 2005-2025

Poliisin tietoon tulleet omaisuusrikokset / 1 000 asukasta (id:3114)

	2021	2022	2023
Pyhäranta	10,1	22,4	7,8
Nousiainen	13,2	11	9,8
Masku	22	13,8	12,2
Koski TI	10,6	13,5	13,1
Vehmaa	13,7	14,8	13,4
Kustavi	16,5	18,9	13,7
Oripää	11,2	11,4	14,4
Sauvo	10,1	14,4	16,5
Taivassalo	19,1	19,5	17
Marttila	19,6	12,1	17,1
Lieto	14,7	16,5	17,3
Rusko	11,4	8,7	17,6
Parainen	14,6	14,6	19
Mynämäki	20,8	13	19,4
Kemiönsaari	27,2	26,1	19,7
Laitila	27	22,8	19,9
Somero	21,5	18,3	21,3
Paimio	20,7	16,6	21,4
Naantali	27,9	26,8	24,4
Kaarina	25	27,3	27,4
Pöytyä	13,6	19	28,4
Salo	31,7	29,6	29,8
Uusikaupunki	27,6	34	31,3
Aura	29,8	43,4	37,4
Loimaa	20,9	27,2	39
Varsinais-Suomen hyvinvointialue	36,7	37,7	39,3
Raisio	43,5	39,4	45,8
Turku	54,2	56,6	57,9

© THL, Tilasto- ja indikaattoripankki Sotkanet.fi 2005-2025

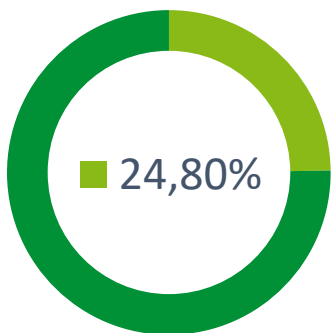


Mielen hyvinvointi

Kokenut vahvaa positiivista mielenterveyttä, %

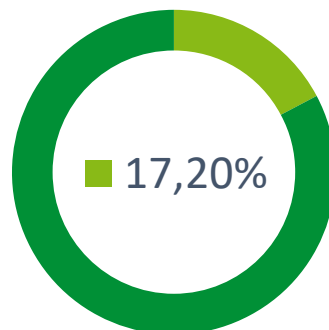


8.-9. luokkalaiset 2021



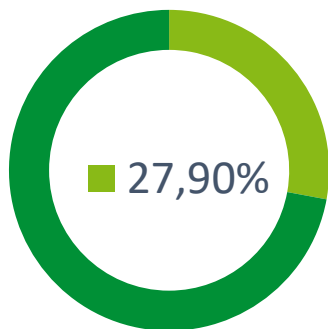
Naiset 17,7%
Miehet 32,7%

8.-9. luokkalaiset 2023



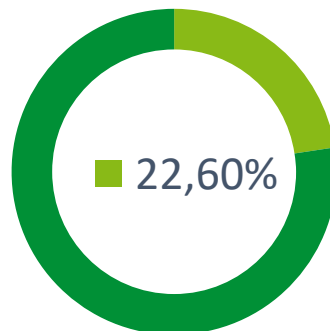
Naiset 10,6%
Miehet 25%

Lukion 1. ja 2. luokan opiskelijoista 2021



Naiset 25%
Miehet 30,3%

Lukion 1. ja 2. luokan opiskelijoista 2023



Naiset 9,2%
Miehet 40%

Vuonna 2023 alle neljäsosa 8.- ja 9. luokkalaisista ja hieman yli neljäsosa lukion 1. ja 2. luokan opiskelijoista ovat kokeneet vahvaa positiivista mielenterveyttä. Vastanneista miesten osuus vahvaa positiivista mielenterveyttä kokeneiden keskuudessa on suurempi molemmissa ikäryhmissä. Molemmissa ikäryhmissä vahvaa positiivista mielenterveyttä kokeneiden osuus on laskenut aikaisempiin tuloksiin verrattaessa.

Positiivinen mielenterveys sisältää henkilön koherenssin tunteen, resilienssin eli pärjäävyyden, pystyvyyden ja elämäntyytyväisyyden tunteen, elämänlaadun, luontevahvuuden, optimismin ja onnellisuuden.

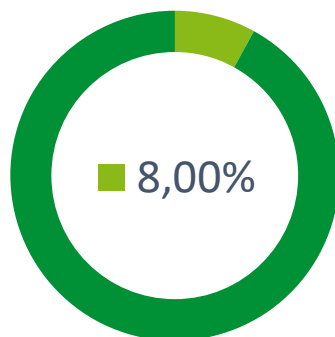
Positiivinen mielenterveys on yhteydessä henkilön voimavaroihin. Mielen hyvinvoinnilla on mahdollista saavuttaa parempaan tuottavuutta, fyysistä hyvinvointia ja elämänlaatua sekä ehkäistä itsetuhoisia ajatuksia ja opiskeluvaikeuksia.

Mielen hyvinvointi

KOHTALAINEN TAI VAIKEA AHDISTUNEISUUS %

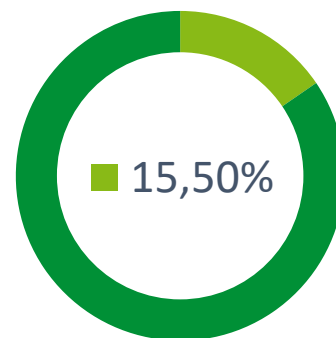


8.-9. luokkalaisten 2019



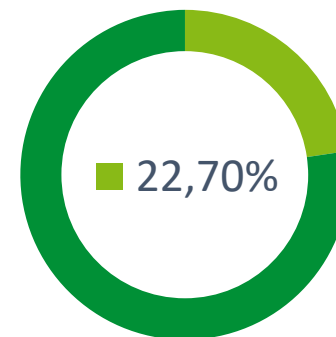
Naiset 14,3%
Miehet 3,2%

8.-9. luokkalaisten 2021



Naiset ja miehet
% ei saatavilla

8.-9. luokkalaisten 2023

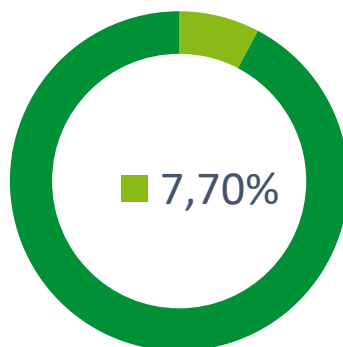


Naiset ja miehet
% ei saatavilla

Kohtalaisen tai vaikean ahdistuneisuuden kokemukset ovat lisääntyneet sekä 8.-9. luokkalaisten että lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoiden keskuudessa.

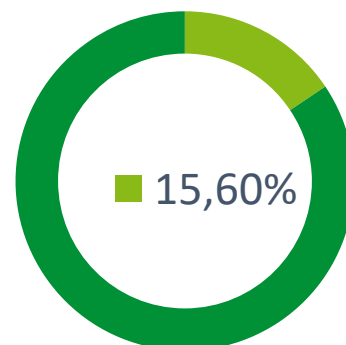
Reilu neljäosa 8.-9. luokkalaista sekä vajaa neljäosa lukion 1. ja 2. luokan opiskelijoista kokevat kohtalaista tai vaikeaa ahdistuneisuutta vuoden 2023 kouluterveyskyselyn mukaan. Vertailutietoa naisten ja miesten välisistä eroista ei ole saatavilla.

Lukion 1. ja 2. luokan opiskelijoista 2019



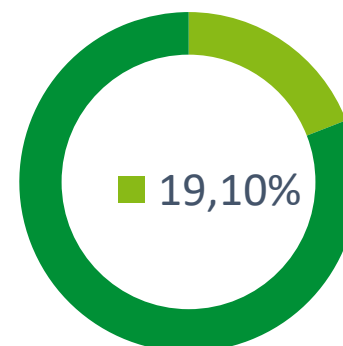
Naiset 13%
Miehet 1,6%

Lukion 1. ja 2. luokan opiskelijoista 2021



Naiset 23,2%
Miehet 9,1%

Lukion 1. ja 2. luokan opiskelijoista 2023



Naiset ja miehet
% ei saatavilla

Ahdistuneisuus on nuorten yleisimpiä mielenterveyden ongelmia. Ongelman yleisyys ja pitkäkestoisuus asettavat haasteen ongelmaan puuttumiselle. Erityisesti pitkäkestoinen ahdistuneisuushäiriö voi altistaa masennuksen ja päihdehäiriön synnylle, mikä edelleen voi vaikeuttaa esimerkiksi työelämään pääsyyn.

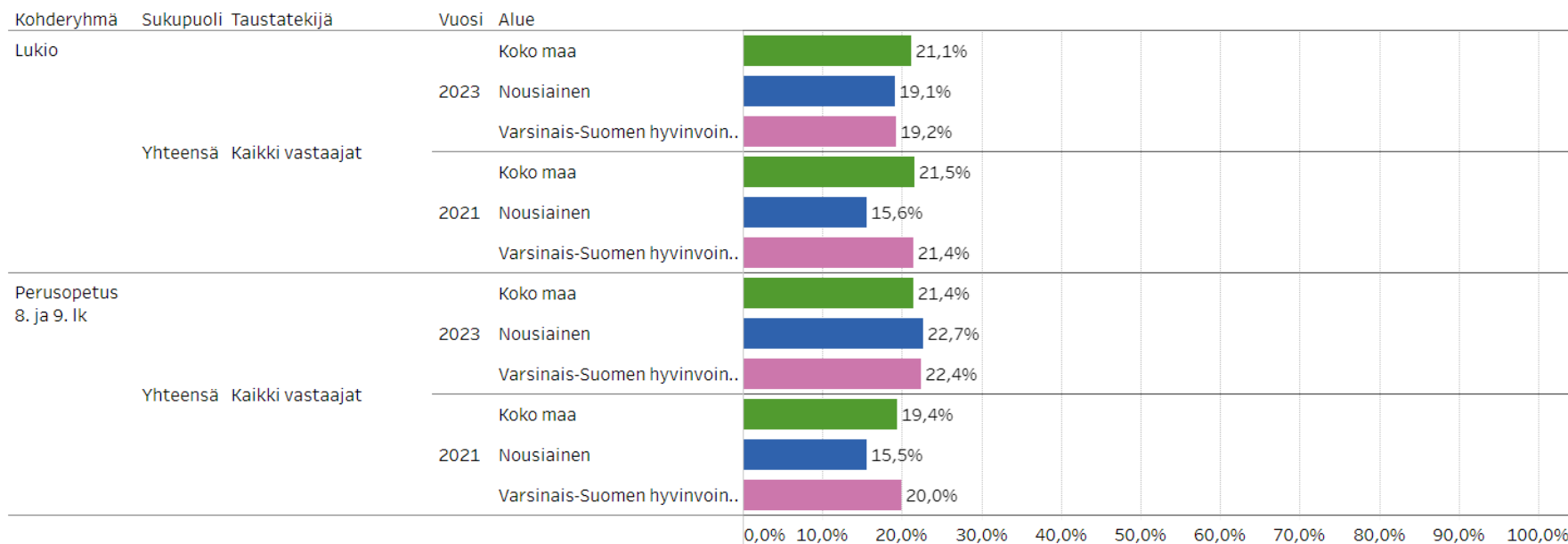
Mielen hyvinvointi

KOHTALAINEN TAI VAIKEA AHDISTUNEISUUS %



Nousiaisissa kohtalaista tai vaikeaa ahdistuneisuutta kokevien % osuuden tulokset ovat samansuuntaisia koko maan ja Varsinais-Suomen hyvinvointialueen tuloksiin verrattuna.

Kohtalainen tai vaikea ahdistuneisuus



Elämänlaatu



TYTYVÄINEN ELÄMÄÄNSÄ TÄLLÄ HETKELLÄ, %

4. ja 5. luokan oppilaista 2019

90,3%

Naisista 92,2%
Miehistä 88,4%

4. ja 5. luokan oppilaista 2021

93,2%

Naisista 87,5%
Miehistä 97,9%

4. ja 5. luokan oppilaista 2023

80%

Naisista 71,6%
Miehistä 91,7%

8.- ja 9. luokan oppilaista 2019

82,6%

Naisista 78,7%
Miehistä 85,5%

8.- ja 9. luokan oppilaista 2021

70,3%

Naisista 60,3%
Miehistä 81,8%

8.- ja 9. luokan oppilaista 2023

60,5%

Naisista 45,5%
Miehistä 78,4%

Lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista 2019

79,2%

Naisista 76,8%
Miehistä 82%

Lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista 2021

74,2%

Naisista 74,6%
Miehistä 73,8%

Lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista 2023

72,6%

Naisista 58,5%
Miehistä 90,4%

Valtaosa lapsista ja nuorista ovat tyytyväisiä elämäänsä Nousiaisissa. Luvut ovat kuitenkin laskussa.

Tyytyväisyydellä elämään on suuri merkitys lapsen ja nuoren myönteiselle kehitykselle.

Osallisuus

Erittäin heikko osallisuuden kokemus, %



ÄÄNESTYSAKTIIVISUUS KUNTAVAALEISSA, % ÄÄNIÖIKEUTETUISTA

2017
63,4%

2021
59,3%

8.- ja 9. luokan oppilaista 2019

4,7%

% Naisista ja miehistä ei saatavilla

8.- ja 9. luokan oppilaista 2021

17,4%

Naisista 23%

Miehistä 11,1%

8.- ja 9. luokan oppilaista 2023

12,3%

% Naisista ja miehistä ei saatavilla

Suurin osa 8. ja 9.-luokan oppilaista kokevat osallisuutensa hyväksi Nousiaisissa.

Osallisuuden kokemus on yhteydessä muun muassa terveyteen, toiminta- ja työkykyyn, mielenterveyteen, elämänlaatuun, koettuun yksinäisyyteen, taloudellisiin vaikeuksiin ja koulutusasemaan. Osallisuuden kokemus koostuu esimerkiksi henkilön kokemuksesta vaikutusmahdollisuuksistaan omaa elämää ja elinympäristöä koskevaan päätöksentekoon, merkityksellisyyden kokemuksesta ja kokemuksesta sosiaalisen vuorovaikutuksen laadusta.

Erittäin heikko osallisuuden kokemus on yhteydessä syrjäytymiseen tai henkilö voi kokea itsensä syrjäytetyksi.

Erityisesti heikommassa asemassa olevien henkilöiden osallisuuden kokemuksen vahvistaminen on tärkeää terveyden, hyvinvoinnin ja turvallisuuden näkökulmista.

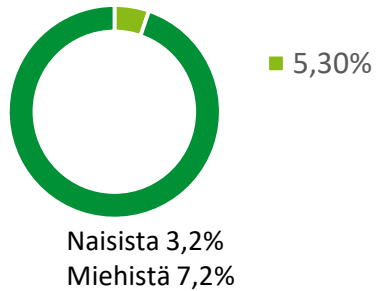
Turvallisuus

KOULUKIUSATTUNA VÄHINTÄÄN KERRAN VIIKOSSA, %

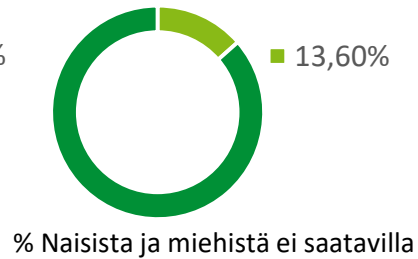


Nousiaisissa valtaosa lapsista ja nuorista ei koe viikoittaista koulukiusaamista.

4.-5. luokan oppilaista 2019



4.-5. luokan oppilaista 2021



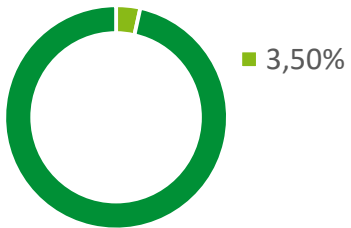
% Naisista ja miehistä ei saatavilla

4.-5. luokan oppilaista 2023



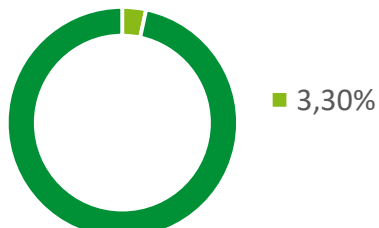
% Naisista ja miehistä ei saatavilla

8.-9. luokan oppilaista 2019



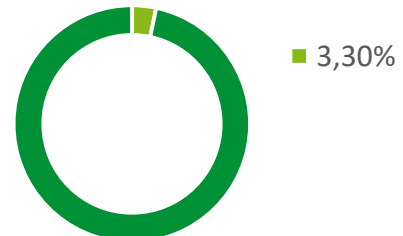
% Naisista ja miehistä ei saatavilla

8.-9. luokan oppilaista 2021



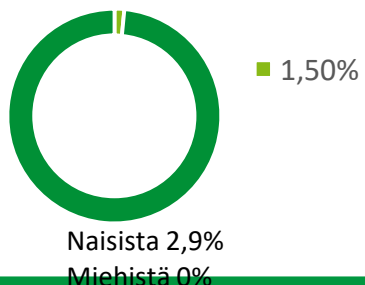
% Naisista ja miehistä ei saatavilla

8.-9. luokan oppilaista 2023



% Naisista ja miehistä ei saatavilla

Lukion 1. ja 2.. luokan opiskelijoista 2019



Naisista 2,9%
Miehistä 0%

Lukion 1.- ja 2- luokan opiskelijoista 2021



% Naisista ja miehistä ei saatavilla

Lukion 1.-2. luokan opiskelijoista 2023



% Naisista ja miehistä ei saatavilla

Nousiaisissa vuonna 2023 koulukiusatuksi vähintään kerran viikossa tulleiden osuus 4.-5. luokan oppilaista on laskenut alle 10 %:iin. 8.-9. luokan oppilaiden prosentuaalinen määrä on pysynyt samana ja lukion 1.-2. luokan opiskelijoiden 0% aiemmasta vuodesta on noussut 1,7%:iin.

Indikaattori kuvaa koulukiusatuksi vähintään kerran viikossa tai useammin lukukauden aikana joutuneiden osuutta. Koulukiusaaminen lisää lapsen ja nuoren riskiä sairastua mielenterveyshäiriöihin. Kiusaamiseen puuttumisella on mahdollista ehkäistä mielenterveyden häiriöiden syntyä. Indikaattori kuvaa myös kunnan yhteisöllisen opiskelijahuollon onnistumista.

Lähde: Tilasto- ja indikaattoripankki Sotkanet. Terveiden ja hyvinvoinnin laitos Koulukiusattuna vähintään kerran viikossa, % 4. ja 5. luokan oppilaista (2017-) (THL) (ind. 4834). Viitattu 22.9.2023.

Tilasto- ja indikaattoripankki Sotkanet. Terveiden ja hyvinvoinnin laitos. Koulukiusattuna vähintään kerran viikossa, % 8. ja 9. luokan oppilaista (2017-) (THL) (ind. 1514). Viitattu 22.9.2023.

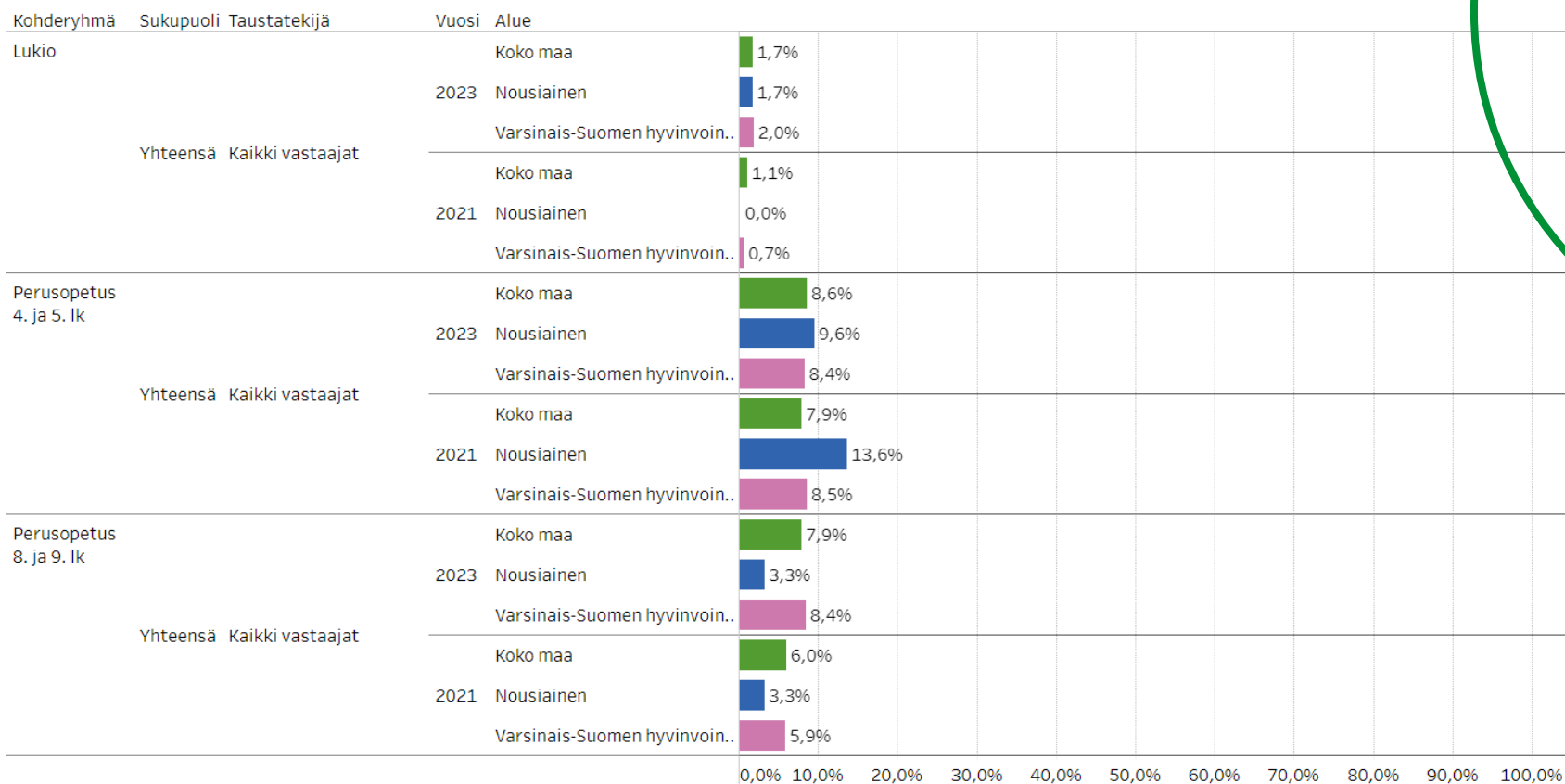
Tilasto- ja indikaattoripankki Sotkanet. Terveiden ja hyvinvoinnin laitos. Koulukiusattuna vähintään kerran viikossa, % lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista (2017-) (THL) (ind. 3913). Viitattu 22.9.2023.

Turvallisuus

Koulukiusattuna vähintään kerran viikossa



Koulukiusattuna vähintään kerran viikossa

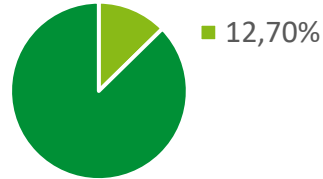


Nousiaisissa 4.-5-luokkalaiset kokevat enemmän kiusaamista alueelliseen ja koko Suomen tilastoihin verrattuna. 8.- ja 9-luokkalaiset kokevat kiusaamista selvästi vähemmän ja lukiolaisilla kiusaamisessa ei ole merkittäviä eroavaisuuksia vertailutiedoissa.

Turvallisuus

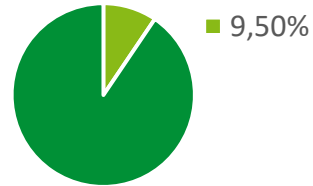
Kokenut vanhempien tai muiden huoltapitävien aikuisten fyysistä väkivaltaa vuoden aikana, %

4.-5. luokan oppilaista 2019



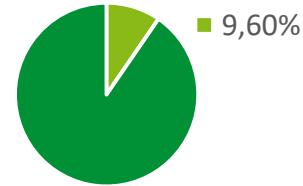
Naisista 9,4%
Miehistä 15,9%

4.-5. luokan oppilaista 2021



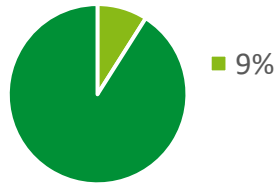
% naisista ja miehistä ei saatavilla

4.-5. luokan oppilaista 2023



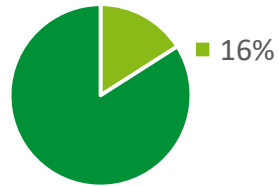
% naisista ja miehistä ei saatavilla

8.-9. luokan oppilaista 2019



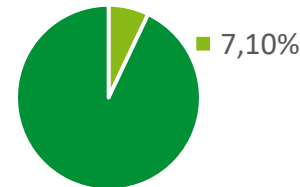
Naisista 10,4%
Miehistä 7,9%

8.-9. luokan oppilaista 2021



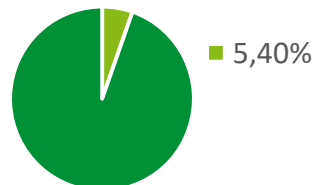
Naisista 20,6%
Miehistä 10,7%

8.-9. luokan oppilaista 2023



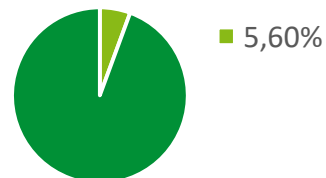
% naisista ja miehistä ei saatavilla

Lukion 1.-2. vuoden opiskelijoista 2019



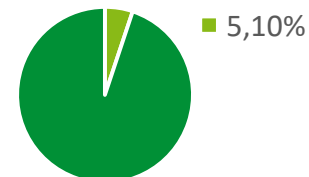
Naisista 8,7%
Miehistä 1,6%

Lukion 1.-2. vuoden opiskelijoista 2021



% Naisista ja miehistä ei saatavilla

Lukion 1.-2. vuoden opiskelijoista 2023



% naisista ja miehistä ei saatavilla



Fyysisen väkivallan kokeminen on yleisempää pienemmissä ikäluokissa.

Fyysisen väkivallan kokeminen voi aiheuttaa lapselle ja nuorelle psyykkisiä ongelmia, kuten ahdistuneisuutta ja masentuneisuutta, fyysisiä vammoja ja tunne-elämään sekä käyttäytymiseen liittyviä häiriöitä. Lisäksi se voi hidasta lapsen älyllistä kehitystä. Väkivalta aiheuttaa lapsen ja vanhemman vuorovaikutuksen häiriintymiseen ja lapsina väkivaltaa kokeneet voivat aikuisiässä jatkaa väkivaltaista toimintaa esimerkiksi rikollisella toiminnalla.

Lähde: Tilasto- ja indikaattoripankki Sotkanet. Terveiden ja hyvinvoinnin laitos. Kokenut vanhempien tai muiden huoltapitävien aikuisten fyysistä väkivaltaa vuoden aikana, % 4. ja 5. luokan oppilaista (2019-) (THL) (ind. 4890). Viitattu 22.9.2023.

Tilasto- ja indikaattoripankki Sotkanet. Terveiden ja hyvinvoinnin laitos. Kokenut vanhempien tai muiden huoltapitävien aikuisten fyysistä väkivaltaa vuoden aikana, % 8. ja 9. luokan oppilaista (2019-) (THL) (ind. 4956). Viitattu 22.9.2023.

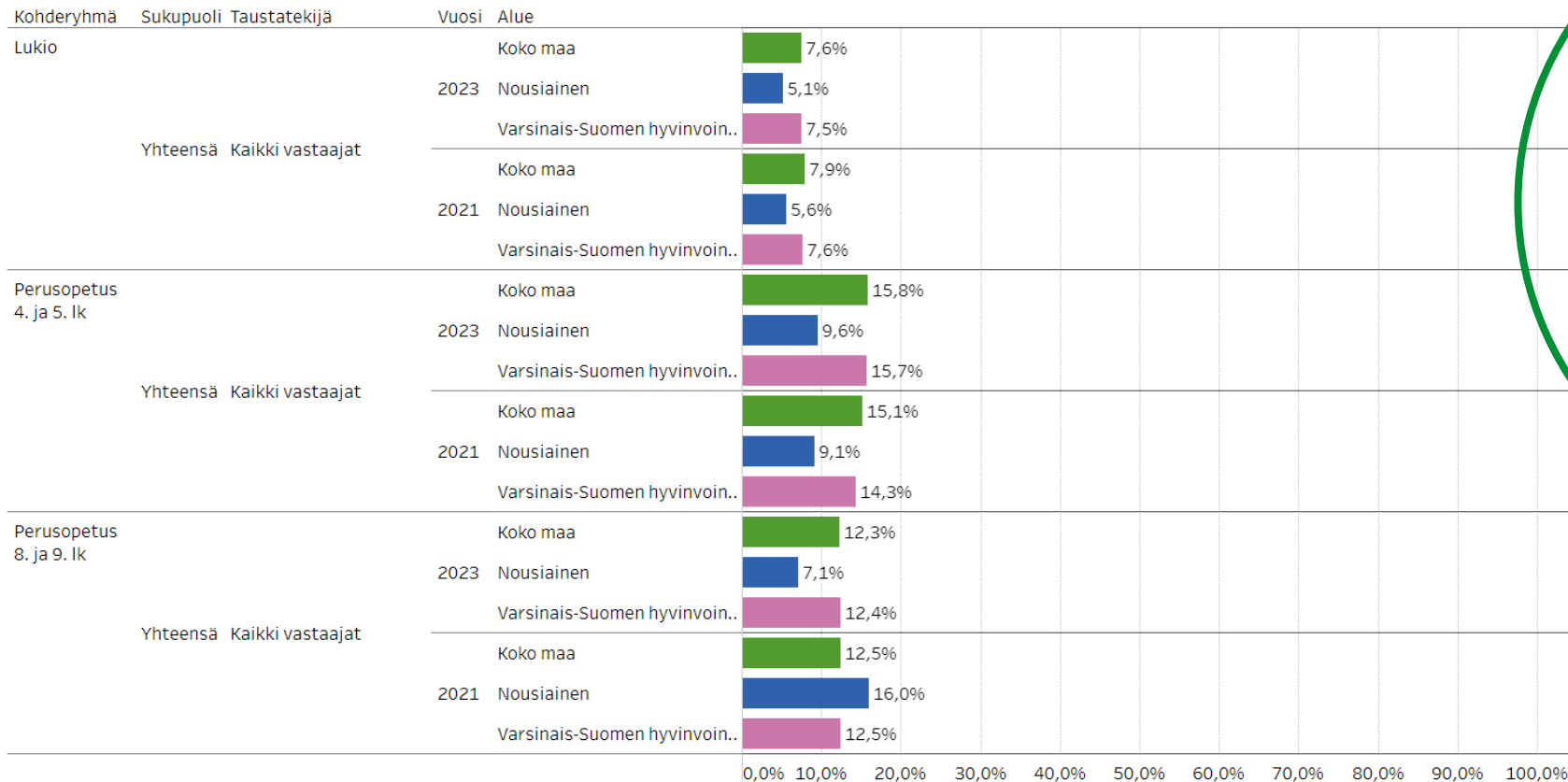
Tilasto- ja indikaattoripankki Sotkanet. Terveiden ja hyvinvoinnin laitos. Kokenut vanhempien tai muiden huoltapitävien aikuisten fyysistä väkivaltaa vuoden aikana, % lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista (2019-) (THL) (ind. 4957). Viitattu 22.9.2023.

Turvallisuus

Kokenut vanhempien tai muiden huoltajien aikuisten fyysistä väkivaltaa vuoden aikana



Kokenut vanhempien tai muiden huoltajien aikuisten fyysistä väkivaltaa vuoden aikana



Alueellisessa ja koko maan kattavassa vertailussa fyysistä väkivaltaa vanhempien tai muiden huoltajien aikuisten taholta kokeneiden % osuus lapsista ja nuorista ovat kaikissa ikäryhmissä pienempiä.

Turvallisuus

Vammojen ja myrkytysten vuoksi sairaalassa hoidetut potilaat/10 000 asukasta



2021

35

Naisista 15 ja miehet 20

2022

33 hlö

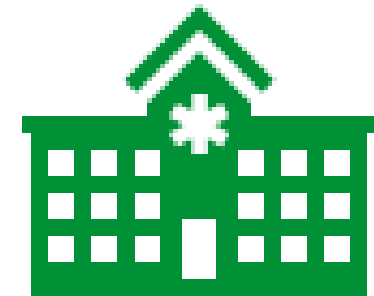
Naisia 18 ja miehiä 15

2023

30 hlö

Naisia 11 ja miehiä 19

Vammojen ja myrkytysten vuoksi sairaalassa hoidetut potilaat voivat olla esimerkiksi tapaturmien, itsensä vahingoittamisen tai väkivallan seurauksena sairaalahoitoon päätyneitä. Tapaturmaisesti hoidettuja syitä ovat esimerkiksi liikennetapaturmat, tulipalot, myrkytykset ja kaatumiset.





MASKU - MYNÄMÄKI - NOUSIAINEN

2024



KOHDATTU

1910

Aktiivista jalkautumista kolmen kunnan alueella oppilaitoksissa, nuorisotaloilla, kutsuntatilaisuuksissa, yhteistyössä työpajan ja koulunuorisotyöntekijöiden kanssa.

VERKOSTOT

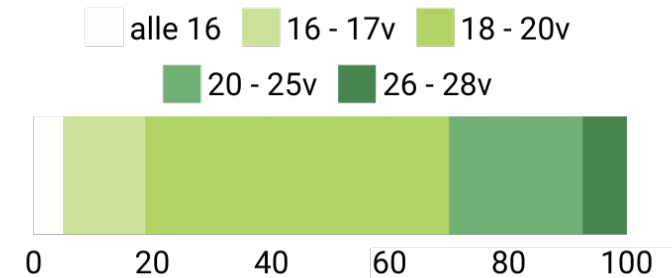
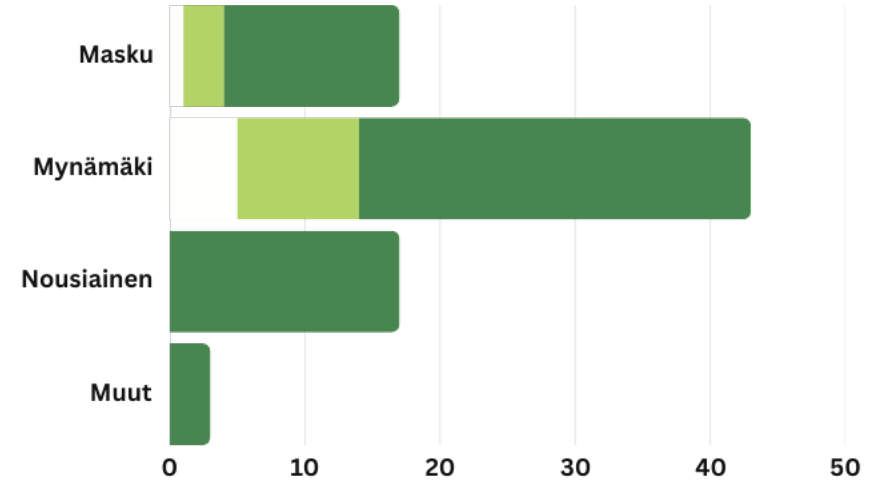
Vuoden aikana vanhoista yhteistyö tahoista pidettiin huolta ja uusia kumppanuuksia luotiin esimerkiksi Lion Club Nousiaisten Leijona leideihin.

Vuoden aikana etsivä nuorisotyö on kulkenut nuorten rinnalla ohjaten heitä kohti koulutusta ja työllistymistä. Alueellisena erityispiirteenä on, että nuoret muuttavat opintojen perässä toiselle paikkakunnalle ja itsenäistyminen on arkea etsivien ohjauksessa. Näihin tilanteisiin etsivä nuorisotyö koosti oppaan, jota on jaettu nuorille ja alueen toimijoille. Se on myös ladattavissa Nousiaisten etsivä nuorisotyön verkkosivuilta.

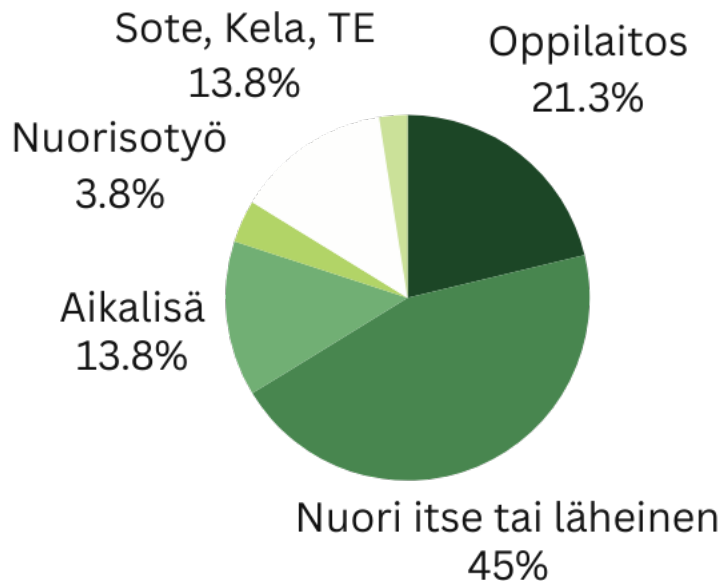


NUORET

Vuoden 2024 aikana yhteydenottoja on tullut etsivään 80:stä nuoresta. Tavoitteellinen työskentely on aloitettu 62 nuoren kanssa. Kertaluontoista ohjausta on saanut 12 nuorta. Heidän kanssa ei ole ollut tarvetta pitemmälle rinnalla kulkemiselle.



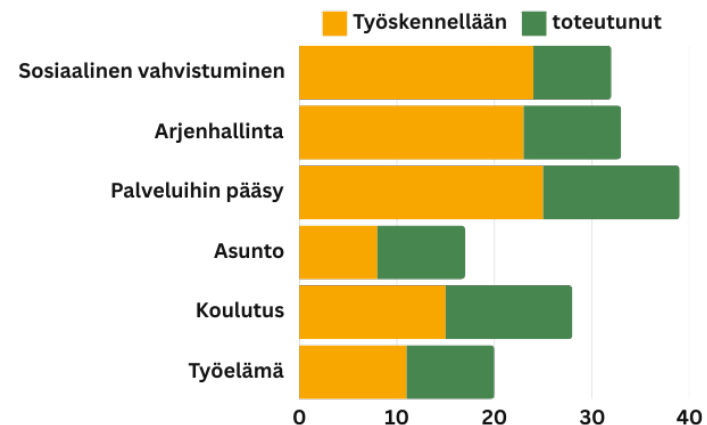
OHJAUTUMINEN



TAVOITTEET

Maskussa, Mynämäellä ja Nousiaisissa etsivä nuorisotyö pyrkii tukemaan nuorta niissä tavoitteissa, joita hän asettaa itselleen. Työ on suunnitelmallista ja tavoitteita kirjattiinkin 253 kpl tuettaville nuorille.

Kuvaajassa oranssi väri kertoo niiden nuorten määrästä, joilla tavoite on työnalla. Vihreä väri kertoo toteutuneista tavoitteista.



ETEENPÄIN SIIRTYMINEN

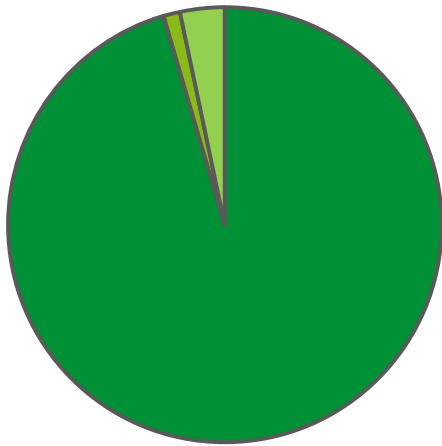
Yli puolet etsivän asiakastyöstä on päättynyt nuoren eteenpäin siirtymiseen. Suurin osa nuorista suuntasi koulutukseen tai työelämään ja osan kanssa jatketaan työskentelyä 2025 aikana.



Nuorisotyö Nousiaisissa vuonna 2024

Kohtaamisilla tarkoitetaan kaikkia niitä tilanteita, joissa nuorisotyö on kohdannut nuoria tai nuoret ovat osallistuneet nuorisotyön toimintaan.

Avoin nuorisotyö
kohdattujen nuorten määrä



- Nuorisotilatyö 5396
- Tapahtumat ja toimintapäivät 69
- Leirit ja retket 188

Koulunuorisotyö on kohdannut nuoria

10 060 kertaa

Nuorten osallisuus ja vaikuttaminen
Nuorisovaltuustotoiminta ja nuorisovaltuuston järjestämä toiminta

602 kertaa

Kohdennettu nuorisotyö

Enkäisevän päihdetyön toimilla (päihdekasvatus) on tavoitettu

241 nuorta.

Nuorten työllisyyttä on tuettu (duuniviikko, kesätyöpajat)

151 nuoren osalta.

Harrastamisen Suomen malli Nousiaisissa syksyllä 2024

Nousiainen on mukana Harrastamisen Suomen mallin (HSM) mukaisessa harrastustoiminnan järjestämisessä myös lukuvuonna 2024–2025. Toiminnan tavoitteena on mahdollistaa matalalla kynnyksellä jokaiselle 1.–9.-luokkalaiselle vähintään yksi mieleinen ja maksuton harrastus koulupäivän yhteydessä.

Syksyllä 2024 tarjottiin

38 erilaista

harrastusryhmää,

joista käynnistyi syksyllä 30 ryhmää.

Osallistujia syyslukukaudella 2023:

290 hlö

Yläkoululaisia 31 hlö,

Alakoululaisia 259 hlö

Ilmoittautumisia harrastusryhmiin yhteensä 268kpl,

joista EI vielä mukana ohjatussa

harrastustoiminnassa **160**

Harrastusetsivä harrastamisen tukena

Harrastusetsivä ohjaa harrastusryhmiä kaikilla kouluilla useammalle kohderyhmälle ja jalkautuu lasten ja nuorten pariin koululla ja vapaa-ajalla harrastamisen teemojen kanssa. Toiminnan tavoitteena on kohdata lapsia ja nuoria, jotka eivät vielä ole löytäneet sitä omaa mieleistä harrastusta. Harrastusetsivän kanssa voi yhdessä etsiä sopivaa harrastusta ja tehdä harrastuskokeiluja.

Nuorten työpajatoiminta vuonna 2024

Nuorten työpajalla oli vuonna 2024 kirjoilla yhteensä 22 nuorta. Valmentautumisajan sopimusmuoto voi vaihtua vuoden aikana, mistä syystä sopimusten määrä on suurempi kuin valmentautujien.

Kotikunta
Mynämäki 16
Masku 2
Nousiainen 4
Muu

Ikäjakausma
Alle 17v 0
17-20 4
21-24 12
25-28 4
yli 29 v 2

Koulutustausta
Peruskoulu kesken
Peruskoulu suoritettu 7
Toinen aste suoritettu 11
Korkeakoulututkinto 2
Ulkomainen tutkinto 1
Ei tietoa 1

Sopimusmuodot
Kuntouttava työtoiminta 17
Työpajasopimus 5
Koulutussopimus 0

Viimeisin ohjautumistaho
Etsivä nuorisotyö 7
Suoraan työpajalle 6
Sote-palvelut 6
oppilaitos 1
muu taho: 2

Jatkosijoittuminen
Koulutukseen 4
Työmarkkinoille 5
Edelleen työpajalla 4
Muihin palveluihin 2

Kuntalaiskyselyn tuloksia

- Keväällä 2024 teetettiin laaja kuntalaiskysely, jonka tarkoituksena oli kartoittaa kuntalaisten tyytyväisyyttä palveluihin sekä hyvinvoinnin ja terveydentilaa. Kysely toteutettiin Webropol-kyselynä kunnan kotisivuilla sekä paperisilla lomakkeilla, joita oli saatavilla kirjastolla. Vuosiraportissa esitetään poimintoja kuntalaisten hyvinvoinnin ja terveydentilaan liittyvistä vastauksista.
- Yhteensä 335 kuntalaista vastasi kyselyyn ja heistä 66,3% oli naisia, 32,5% miehiä ja 1,2% ilmoittivat sukupuolekseen muu tai eivät halunneet vastata. Enemmistö vastaajista oli 40-49 –vuotiaita (26,9%) ja 30-39 –vuotiaita (25,7%). Muista ikäryhmistä vastaajina olivat suurimmasta vastaajaprosentista pienimään 60-69-vuotiaat (11%), 50-59-vuotiaat (10,7%), 15-18-vuotiaat (10,1%), 70-vuotiaat ja yli (9,6%) ja 19-29-vuotiaat (6%).
- **Uni** Kuntalaiskyselyyn vastanneista 69% koki nukkuvansa riittävästi useimpina öinä. Unenlaatunsa erittäin hyväksi koki 8% ja hyväksi 52%. Neutraalisti unenlaatuunsa suhtautui 25%. 13% koki unenlaatunsa huonoksi ja 2% erittäin huonoksi.
- **Liikunta** 51% vastaajista ilmoitti harrastavansa reipasta liikuntaa vähintään kaksi tuntia ja 30 minuuttia ja 31% ilmoitti harrastavansa vähintään 1 tunti 15 minuuttia rasittavaa liikuntaa.
- **Ravitsemus** Vastaajista 22% vastasivat syövänsä kalaa vähintään kaksi kertaa viikossa. 13,21% vastasivat syövänsä kasviksia, hedelmiä ja marjoja niukasti. Vastaavasti 44,14% Nousiaislaisista syövät kasviksia, hedelmiä ja marjoja useita kertoja päivässä.
- **Mielen hyvinvointi** Vastanneiden mielen hyvinvointi on kolmiportaikollisen asteikon keskitasolla eli kohtalaisella tasolla keskiarvon ollessa 24,2. Arvo on sekä Suomen keskiarvoa (23,5) että Varsinais-Suomen hyvinvointialueen keskiarvoa (23,4) korkeampi.

Hyvinvointisuunnitelmassa 2024-2025 asetettujen toimenpiteiden eteneminen

Lapset, nuoret ja lapsiperheet					
Painopiste	Tavoite	Toimenpiteet ja tehtävät	Edennyt hyvin	Edennyt jossain määrin	Ei ole vielä edennyt
Mielen hyvinvointia tukeva elinympäristö	Vanhemmuuden tukeminen	1. Sähköisen perhepolku-palvelun hyödyntäminen 2. Lukemisen ja medialukutaidon edistäminen 3. Vanhemmuuden viikon aktiivinen toiminta 4. Matalan kynnyksen yhteistyö nuorisotyön ja kotien välillä	2. Lukemisen ja medialukutaidon edistäminen (mm. satutunnit, tapahtumat, luokkien lainauskäynnit jne.) 3. Vanhemmuuden viikolla järjestettiin aktiivista toimintaa mm. nallepolku ja Pia Penttalan luento. Päiväkodeissa järjestetty vanhemmille erilaista toimintaa arjessa, esim. puuhailtoja. 4. Nuorisokortti mahdollistaa yhteydenpidon kotiin matalalla kynnyksellä. Koulunuorisotyö tekee myös yhteistyötä huoltajien kanssa.	1. Perhepolun viestinsä perheille, paikkakuntakohtaiset käyttäjämäärät (saadaan vain Varhan kautta)	
	Perhetyön palvelujen kehittäminen	1. Sähköisen perhekeskus-palvelun hyödyntäminen -Yhteistyön rakentaminen perhekeskuksen ja Varhan kanssa -Lasten ja nuorten kanssa toimivat henkilöt suorittavat perhekeskus ajokortti -koulutuksen	1. Yhteistyö rakentumassa, alueellisia kokouksia ollut joihin osallistuttu aktiivisesti		2. Varhaiskasvatuksen henkilöstö suorittaa Perhekeskus-ajokortti koulutuksen vuoden 2025 aikana
	Mielenterveyden edistämisen toiminnan kehittäminen	Mielenterveyden edistämisen pilottikuntana toimiminen: 1. Työryhmän perustaminen 2. Toiminnan käynnistäminen	Toteutunut hyvin. Tutkimushankkeen opit yhdistetään osaksi hyvinvointitoimikunnan toimintoja mm. mielenterveyden edistämisen tarkistuslistan käyttö osana toiminnan arviointia. Loppuseminaari 11/2024. Indikaattoritiedot: seuraava kouluterveyskysely 2025: ahdistuneisuuden kokemukset vähenevät		
	Yhteisöllisyyden ja osallisuuden edistäminen	1. Tapahtumasuunnittelu ja tapahtumiin jalkautuminen 2. Avoin ja kohtaava nuorisotyö 3. Nuorisovaltuuston toiminnan tukeminen 4. Sähköinen informointi/uutiskirjeen laatiminen 5. Toimivien, turvallisten koulutilojen suunnittelu ja ylläpito 6. Yhdistysten toimintamahdollisuuksien edistäminen (esim. tapahtumahuone)	1. Aktiivinen tapahtumatuotanto ja niihin osallistuminen 2. Nuorisotyön tilastoja hyödynnetty (NuoDo ja Parent) 3. Nuorisovaltuuston aktiivinen toiminta 4. Huoltajille ja oppilaille informoitu aktiivisesti mm. Wilman avulla ajankohtaisista asioista 5. Koulurakennuksen väistötilojen ja uuden koulurakennuksen tilojen suunnittelu tarpeita vastaavaksi 6. Käytettävistä tiloista informointi kunnan verkkosivuilla		
Hyvä fyysinen kunto ja terveelliset elintavat osana kuntalaisten arkea	Kannustetaan terveellisiin ravitsemustottumuksiin	1. Jaetaan tietoa terveellisen ruokavalion merkityksestä eri kanavissa 2. Osallistetaan lapsia ja nuoria kouluruoan toiveruoista ja ruokailun aikataulutuksesta 3. Yhteistyö Turun yliopiston hoitotieteen laitoksen kanssa terveystieteen kehittämisessä 4. Aikalisätoiminta henkilöille, jotka odottavat kutsuntojen jälkeen varusmiespalveluun pääsemistä	1. Tietoa lisätty kunnan verkkosivuille sekä somekanaviin. 2. Oppilashuoltokuntia osallistettu ruokailuun liittyvillä kyselyillä ja toimintaa kehitetty sen mukaisesti. 3. Yhteistyötä tehty Turun yliopiston kanssa. 4. Aikalisätoiminta toteutuu ja on vakiintunut toimintamalli. Indikaattoritiedot: Seuraava kouluterveyskysely 2025: Yhä useampi koululainen syö kouluruoan päivittäin		
	Kannustetaan riittävään uneen ja harrastamiseen	1. Jaetaan tietoa riittävän unen merkityksestä terveyteen eri kanavissa 2. Harrastamisen Suomen mallin käytön vakiinnuttaminen	1. Tietoa terveyden ylläpidosta lisätty kunnan kotisivuille, etsivä nuorisotyö laatinut Pieni opas itsenäisyyteen –materiaalin. 2. Harrastamisen Suomen malli (HSM) ja tilastointi vakiintunutta, uusi Hellewi järjestelmä käytössä		
	Päihdeettömyyden tukeminen	1. Päihdetietoutta sisältävän tiedon jakaminen kohderyhmä huomioiden ja perheitä osallistaen -Koulun ja kodin välisen yhteistyön edistäminen (esim. kirje päihdetilanteesta huoltajille) -Teinin vanhemman selviytymisopas -Päihdekasvatus kouluissa, puheeksiottovälineen esim. Fume-pelin käyttöönotto osaksi kouluarkea	1. EPT-vuosikellon toimintojen toteutuminen ja seuranta Päihdetilannekyselyn tulokset lähetetty tiedoksi huoltajille ja nuorille, tiedot löytyvät kunnan verkkosivuilta. EPT-viikon toteutusta laajennettu varhaiskasvatukseen, kirjastolle, kouluille ja seurakunnan ruokakassijakeluun. Vanhempainiltojen toteutuminen ko. aiheita käsitellen, Vinnsi –hanke tupakoinnin vähentämiseen käynnistymässä. Teinin vanhemman selviytymisopas laadittu.		
Turvallinen kunta kaikenikäisille	Turvallisen elinympäristön edistäminen	1. Radikalisoitumisen ja ekstremismin ehkäisy (toimintamallien luominen ja kuvaaminen, ankkuritoiminnan edistäminen) 2. Kunnan palvelupisteiden turvallisuuden, saavutettavuuden ja esteettömyyden turvaaminen, kartoittaminen ja kehittäminen 3. Ehkäistään väkivallan kokemista 4. Terveellinen, turvallinen medialukutaito ja disinformaation tunnistaminen (medialukutaito) 5. Liikenneturvallisuuden edistäminen erillisellä liikenneturvallisuussuunnitelmalla	1. Kunnalle laadittu paikallinen turvallisuussuunnitelma 2. Kunnan tilat ovat päihdeettömiä ja päihdeiden käyttöön on puututtu. 3. Väkivallan ehkäisyn koulutuspilotointi on alkamassa keväällä 2025. 4. Tiedon jakaminen ja valistustyö 5. Liikenneturvallisuusryhmä on kokoontunut säännöllisesti ja toteuttanut liikenneturvallisuussuunnitelmaa.		2. Kunnan palvelupisteiden saavutettavuutta ja esteettömyyttä ei ole kartoitettu.

Työikäiset					
Painopiste	Tavoite	Toimenpiteet ja tehtävät	Edennyt hyvin	Edennyt jossain määrin	Ei ole vielä edennyt
Mielen hyvinvointia tukeva elinympäristö	Elämänhallinnan edistäminen	1. Arkeen voimaa yhteistyö -Palvelusta viestiminen -Kokoontumistilan järjestäminen tarvittaessa 2.Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen keinojen tarjoaminen -Tietoa oman hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi lisätään kunnan kotisivuille -Järjestetään hyvinvointia ja terveyttä käsitteleviä luentoja sekä tapahtumia -Huomioidaan kirjasto matalan kynnyksen kohtaamis- ja palvelupaikkana 3.Etsivä nuorisotyön palvelut myös nuorille aikuisille 29-ikävuoteen asti	1. Arkeen voimaa ryhmistä on viestitty, mutta vähäisen osallistujamäärän vuoksi ryhmät eivät toteutuneet. 2. Vapaa-aikatoimi ja kirjasto- kulttuuritoimi ovat järjestäneet aktiivisesti erilaisia tapahtumia ja luentoja kuntalaisille. Hyvinvoinnin ja terveyden edistämistä koskevaa tietoa on koostettu kunnan verkkosivuille. 3. Etsivä nuorisotyön toiminta vakiintunutta, raportointi osana vuosiraporttia	Etäosallistumista tapahtumiin ei ole järjestetty muuta kuin osassa poliittisten päätöksentekijöiden kokouksia.	
	Pitkäaikaistyöttömien tukeminen	1.Tarjotaan mahdollisuus kunnan tukeen, ohjaukseen ja neuvontaan lähestymällä pitkäaikaistyöttömiä kirjeitse 2.Työpajatyö yhteistyönä Varhan kanssa	1.Pitkäaikaistyöttömille on jaettu tietoa oman hyvinvoinnin tueksi ja tarjottu mahdollisuutta ohjaukseen ja neuvontaan. 2.Yhteistyön toteutuminen		
	Mielenterveyden edistämisen toiminnan kehittäminen	1. Mielenterveyden edistämisen pilottikuntana toimiminen: -Työryhmän perustaminen -Toiminnan käynnistäminen	Toteutunut hyvin. Tutkimushankkeen opit yhdistetään osaksi hyvinvointitoimikunnan toimintoja mm. mielenterveyden edistämisen tarkistuslistan käyttö osana toiminnan arviointia. Loppuseminaari toteutunut 11/2024.		
	Yhteisöllisyyden ja osallisuuden edistäminen	1.Tapahtumasuunnittelu ja tapahtumiin jalkautuminen 2.Syrjäytymisen ja yksinäisyyden ehkäisy 3. Kuntalaiskyselyjen toteutuminen, kuntalaisten palautekanavien hyödyntäminen, säännöllinen osallistuva budjetointi 4. Kirjaston hakeutuvat palvelut	1.-2. Kuntalaisia osallistettu mm. Noustepäivien suunnitteluun, yhdistysten ilta koostettu yhdistysten aiempien toiveiden mukaisesti 3. Kuntalaiskysely teetetty keväällä 2024, tuloksia hyödynnetään tiedolla johtamisen tukena 4.Säännöllisesti toteutettavan kirjasto- ja kulttuuripalvelun kyselyn tulokset, yhdistysyhteistyö: haetut avustukset vuosittain, kirjaston hakeutuvat palvelut käynnistetty v. 2024 (kirjastonhoitaja aktiivisesti mukana Varhan olkkaritoiminnassa, Moisio-kodin yksiköissä, kirjakassipalvelu aloitettu)		
Hyvä fyysinen kunto ja terveelliset elintavat osana kuntalaisten arkea	Hyvinvointia ja terveyttä edistävän elinympäristön tukeminen	1.Kehitetään kuntalaisten terveydentilan ja elintapojen tiedonkeruu- sekä raportointimenetelmiä -hyvinvointitietoa kerätään osana kuntalaiskyselyjä -hyvinvointiraportoinnin vuosikellon kuvaaminen	1.Kuntalaiskysely toistetaan joka toinen vuosi, vuosiraportointi toteutuu vuosittain. Vuosikello kuvattu kunnan verkkosivuilla osana hyvinvointisuunnitelmaa.		
	Päihitteettömyyteen tukeminen	1.EPT-vuosikellon laajentaminen koskemaan myös työikäisiä -Teemakohtaisia luentoja ja tapahtumia, tiedottamista ja työryhmän aktiivinen toiminta	1. Vuosikelloon on lisätty toimia koskettamaan myös kaikenikäisiä, EPT-työryhmä toimii aktiivisesti ja seuraa toteutusta 2. EPT-viikko toteutettu poikkihallinnollisesti		
Turvallinen kunta kaikenikäisille	Turvallisen elinympäristön edistäminen	1. Radikalisoitumisen ja ekstremismin ehkäisy (toimintamallien luominen ja kuvaaminen, ankkuritoiminnan edistäminen) 2. Kunnan palvelupisteiden turvallisuuden, saavutettavuuden ja esteettömyyden turvaaminen, kartoittaminen ja kehittäminen 3. Ehkäistään väkivallan kokemista 4. Terveellinen, turvallinen medialukutaito ja disinformaation tunnistaminen (medialukutaito) 5. Liikenneturvallisuuden edistäminen erillisellä liikenneturvallisuusuunnitelmalla	1. Kunnalle laadittu paikallinen turvallisuusuunnitelma 3. Nousiaisten kunta on mukana pilotoimassa väkivallan ehkäisyn koulutuskokonaisuutta 4. Digihakveilla edistetään turvallista digilukutaitoa, konseptia kehitetään koko ajan tarpeen mukaan 5. Liikenneturvallisuusryhmä kokoontuu säännöllisesti ja edistää liikenneturvallisuusuunnitelman toteutusta		2.Kunnan palvelupisteiden saavutettavuutta ja esteettömyyttä ei ole kartoitettu.

Ikäihmiset					
Painopiste	Tavoite	Toimenpiteet ja tehtävät	Edennyt hyvin	Edenny jossain määrin	Ei ole vielä edennyt
Mielen hyvinvointia tukeva elinympäristö	Elämänhallinnan edistäminen	1.Arkeen voimaa toiminnan tukeminen -Palvelusta viestiminen -Kokoontumistilan järjestäminen 2.Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen keinojen tarjoaminen -Tietoa oman hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi lisätään kunnan kotisivuille -Järjestetään hyvinvointia ja terveyttä käsitteleviä luentoja sekä tapahtumia	1. Arkeen voimaa ryhmistä viestitty, ryhmä ei vähäisen osallistujamäärän vuoksi kokoontunut, ryhmien jatko epäselvää Varhan osalta 2. Hyvinvointi ja harrastusmessut järjestetty 2024 Mynämäellä yhteistyössä Hyvinvoinnin ja terveyden edistämistä koskevaa tietoa on koostettu kunnan verkkosivuille.	Etäosallistumista tapahtumiin ei ole järjestetty muuta kuin osassa poliittisten päätöksentekijöiden kokouksia.	
	Mielenterveyden edistämisen toiminnan kehittäminen	1. Mielenterveyden edistämisen pilottikuntana toimiminen: -Työryhmän perustaminen -Toiminnan käynnistäminen	Toteutunut hyvin. Tutkimushankkeen opit yhdistetään osaksi hyvinvointitoimikunnan toimintoja mm. mielenterveyden edistämisen tarkistuslistan käyttö osana toiminnan arviointia. Loppuseminaari 11/2024.		
	Yhteisöllisyyden ja osallisuuden edistäminen	1.Tapahtumasuunnittelu ja tapahtumiin jalkautuminen 2.Vanhusneuvoston toiminnan edistäminen -Hyvinvointikoordinaattori jäsenenä vanhusneuvostossa 3.Yksinäisyyden ehkäisy 4. Kirjaston hakeutuvat palvelut	1. Kuntalaisia osallistettu mm. Noustepäivien suunnitteluun, yhdistysten ilta koostettu yhdistysten aiempien toiveiden mukaisesti 2.Vanhusneuvosto toiminut aktiivisesti mm. Liikkuvan resurssikeskuksen kiertue, Varhan vanhusneuvoston kiertueen suunnittelu, paikallisen pankin kanssa tehtävä yhteistyö 3. ja 4.Säännöllisesti toteutettavan kirjasto- ja kulttuuripalvelun kyselyn tulokset, yhdistisyhteistyö: haetut avustukset vuosittain, kirjaston hakeutuvat palvelut käynnistetty v. 2024 (kirjastonhoitaja aktiivisesti mukana Varhan olkkaritoiminnassa, Moisio-kodin yksiköissä, kirjakassipalvelu aloitettu)		
Hyvä fyysinen kunto ja terveelliset elintavat osana kuntalaisten arkea	Terveyteensä nähden liian vähän liikkuvien 75+ terveysliikunnan edistäminen	1.Voimaa vanhuuteen -hankkeeseen osallistuminen -Vertaisohjaajien rekrytoiminen ja toiminnassa tukeminen -Oman liikunnanohjaajan rekrytointi ikäihmisten liikuttamisen avuksi -Taukopenkkien asentaminen pururadoille -Kuntosalin kehittäminen vastaamaan palvelutarpeita -Liikunnanohjaajalle suunnitellaan erillinen puhelintunti liikuntaneuvonnalle -Kehitetään ikäihmisille suunnattua viestintää liikuntapalveluista -Voima ja tasapaino-ryhmäliikunnan aloittaminen -Vuosittainen raportointi kehittämistyön etenemisestä -Yhteistyö Varhan kanssa	-Vertaisohjaajien määrä pysynyt ennallaan. -Taukopenkkejä tulossa osallistuvan budjetoinnin toteutuksessa - Liikunnan ohjaajan puhelin lisätty vapaa-aikaesitteeseen - Vapaa-aikaesite jaetaan aiempaa useammin, 3 x vuodessa tiedottamisen tehostamiseksi. - VoiTas-ryhmäliikunnan toteutuminen - Toteutunut raportointi vuosittain -Yhteistyön toteutuminen Varhan kanssa osana Voimaa vanhuuteen-tapaamisia Indikaattoritieto: kaatumiset vähentyneet	Kuntosalin kehittäminen	Liikunnanohjaajan rekrytointi
	Päihteettömyyden tukeminen	EPT-vuosikellon laajentaminen koskemaan myös ikäihmisiä ja erityisryhmiä -Teemakohtaisia luentoja ja tapahtumia, tiedottamista	Vuosikelloon on lisätty toimia koskettamaan myös kaikenikäisiä, EPT-työryhmä toimii aktiivisesti ja seuraa toteutusta. EPT-viikko toteutettu poikkihallinnollisesti.	Ikääntyneiden osalta vielä kehitettävää	
Turvallinen kunta kaikenikäisille	Turvallisen elinympäristön edistäminen	1. Radikalisoitumisen ja ekstremismin ehkäisy (toimintamallien luominen ja kuvaaminen, ankkuritoiminnan edistäminen) 2. Kunnan palvelupisteiden turvallisuuden, saavutettavuuden ja esteettömyyden turvaaminen, kartoittaminen ja kehittäminen 3. Ehkäistään väkivallan kokemista 4. Terveellinen, turvallinen medialukutaito ja disinformaation tunnistaminen (medialukutaito) 5. Liikenneturvallisuuden edistäminen erillisellä liikenneturvallisuussuunnitelmalla 6.Kaatumisten ehkäisy	1. Kunnalle on laadittu paikallinen turvallisuussuunnitelma 3. Nousiaisten kunta on mukana pilotoimassa väkivallan ehkäisyn koulutuskokonaisuutta 5. Liikenneturvallisuusryhmä kokoontuu säännöllisesti ja edistää liikenneturvallisuussuunnitelman toteutusta 6. Uudet liukuesteet saa myös rikkoutuneiden tilalle, tiedotus vapaa-aikaesitteessä ja kunnan verkkosivuilla, ikäihmisten liikuntaryhmät toimivat aktiivisesti		2. Kunnan palvelupisteiden saavutettavuutta ja esteettömyyttä ei ole kartoitettu.

Erityisryhmät					
Painopiste	Tavoite	Toimenpiteet ja tehtävät	Edennyt hyvin	Edennyt jossain määrin	Ei ole vielä edennyt
Mielen hyvinvointia tukeva elinympäristö	Elämänhallinnan edistäminen	<p>1.Arkeen voimaa toiminnan tukeminen</p> <ul style="list-style-type: none"> -Palvelusta viestiminen -Kokoontumistilan järjestäminen <p>2.Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen keinojen tarjoaminen</p> <ul style="list-style-type: none"> -Tietoa oman hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi lisätään kunnan kotisivuille -Järjestetään hyvinvointia ja terveyttä käsitteleviä luentoja sekä tapahtumia 	<p>1. Arkeen voimaa ryhmistä viestitty, ryhmä ei vähäisen osallistujamäärän vuoksi kokoontunut, ryhmien jatko epäselvää Varhan osalta</p> <p>2. Hyvinvointi ja harrastusmessut järjestetty 2024 Mynämäellä yhteistyössä</p> <p>Hyvinvoinnin ja terveyden edistämistä koskevaa tietoa on koostettu kunnan verkkosivuille.</p>	Etäosallistumista tapahtumiin ei ole järjestetty muuta kuin osassa poliittisten päätöksentekijöiden kokouksia.	
	Mielenterveyden edistämisen toiminnan kehittäminen	<p>1. Mielenterveyden edistämisen pilottikuntana toimiminen:</p> <ul style="list-style-type: none"> -Työryhmän perustaminen -Toiminnan käynnistäminen <p>2. Mummu- ja vaaritoiminnan edistäminen (koulu-, vaka-, nuorisotoimi)</p>	Toteutunut hyvin. Tutkimushankkeen opit yhdistetään osaksi hyvinvointitoimikunnan toimintoja mm. mielenterveyden edistämisen tarkistuslistan käyttö osana toiminnan arviointia. Loppuseminaari toteutunut 11/2024. Lukumummi- ja vaaritoiminta on vakiintunutta SPR:n ja MLL:n yhteistyössä.		
	Yhteisöllisyyden ja osallisuuden edistäminen	<p>1.Tapahtumasunnittelu ja tapahtumiin jalkautuminen</p> <p>2.Vammaisneuvoston toiminnan edistäminen</p> <ul style="list-style-type: none"> -Hyvinvointikoordinaattori sihteerinä vammaisneuvostossa <p>3. Kirjaston hakeutuvat palvelut</p>	<p>1.Tapahtumat kaikille suunnattuja, Nousepäiviä suunniteltu yhteistyössä kuntalaisten kanssa</p> <p>2. Vammaisneuvosto on toiminut aktiivisesti</p> <p>3.Säännöllisesti toteutettavan kirjasto- ja kulttuuripalvelun kyselyn tulokset, yhdistisyhteistyö: haetut avustukset vuosittain, kirjaston hakeutuvat palvelut käynnistetty v. 2024 (kirjastonhoitaja aktiivisesti mukana Varhan olkkaritoiminnassa, Moisio-kodin yksiköissä, kirjakassipalvelu aloitettu)</p>		Tapahtumatuotannossa ei ole huomioitu erikseen erityisryhmille soveltuvia tapahtumia.
Hyvä fyysinen kunto ja terveelliset elintavat osana kuntalaisten arkea	Tiedon jakaminen terveellisistä elintavoista selkokielellä	1.Kunnan palveluista viestiminen kunnan verkkosivuilla terveellisistä elintavoista huomioiden selkokielisyys	Verkkosivuja on muokattu saavutettavammiksi.		
	Päihteettömyyteen tukeminen	<p>EPT-vuosikellon laajentaminen koskemaan myös ikäihmisiä ja erityisryhmiä</p> <ul style="list-style-type: none"> -Teemakohtaisia luentoja ja tapahtumia, tiedottamista 	Vuosikelloon on lisätty toimia koskettamaan myös kaikenikäisiä, EPT-työryhmä toimii aktiivisesti ja seuraa toteutusta		
Turvallinen kunta kaikenikäisille	Turvallisen elinympäristön edistäminen	<p>1. Radikalisoitumisen ja ekstremismin ehkäisy (toimintamallien luominen ja kuvaaminen, ankkuritoiminnan edistäminen)</p> <p>2. Kunnan palvelupisteiden turvallisuuden, saavutettavuuden ja esteettömyyden turvaaminen, kartoittaminen ja kehittäminen</p> <p>3. Ehkäistään väkivallan kokemista</p> <p>4. Terveellinen, turvallinen medialukutaito ja disinformaation tunnistaminen (medialukutaito)</p> <p>5. Liikenneturvallisuuden edistäminen erillisellä liikenneturvallisuus suunnitelmalla</p>	<p>1. Kunnalle laadittu paikallinen turvallisuus suunnitelma</p> <p>3. Nousiaisten kunta on mukana pilotoimassa väkivallan ehkäisyn koulutuskokonaisuutta</p> <p>4.Maahanmuuttajille järjestetty kirjastonkäytön opetusta</p> <p>5. Liikenneturvallisuusryhmä kokoontuu säännöllisesti ja edistää liikenneturvallisuus suunnitelman toteutusta</p>		2.Kunnan palvelupisteiden saavutettavuutta ja esteettömyyttä ei ole kartoitettu.

Strateginen johtaminen					
	Tavoite	Toimenpiteet ja tehtävät	Edennyt hyvin	Edennyt jossain määrin	Ei ole vielä edennyt
Yhteistyökykyinen kunta	Yhteisen toiminnan kehittäminen hyvinvoinnin ja terveyden edistämisessä	-Hyvinvointialueen ja kuntien yhteisissä työryhmissä nimetyt henkilöt -Työryhmissä toimiminen aktiivisesti -Terve Kunta –verkostoon liittyminen ja verkostossa toimiminen -Lapsiystävällinen kunta –verkostoon hakeminen -Varhaiskasvatuksen laadunarvioinnin työkalun käyttöönotto ja vakiinnuttaminen	Hyvinvointialueen nimeämispyyntöihin vastattu ja työryhmissä toimittu aktiivisesti. Terve Kunta-verkostoon liitytty ja verkostossa toimittu aktiivisesti. Varhaiskasvatuksen laadunarvioinnin työkalu on otettu käyttöön ja laadunarviointityö aloitettu.		Lapsiystävällinen kunta –verkoston haku ei auennut v. 2024.
	Päätösten vaikutusten ennakoarvioinnin (EVA) käyttöönotto osana päätösvalmistelua	Laaditaan säännöllisesti päätösten ennakoarviointia osana päätösvalmistelua (IVA,LAVA,YRVA ja YVA)	Prosessikuvaus ja lomakepohja laadittu, EVAa tehty järjestelmällisesti.		
	Väestön terveydentilan raportoinnin kehittäminen	-Kuvataan tiedonkeruun ja raportoinnin prosessi esimerkiksi vuosikellon avulla -Hyvinvointiraportointi toteutetaan vuosittain keväisin	Vuosikello kuvattu hyvinvointisuunnitelman osana. Hyvinvointiraportointi toteutettu ensimmäisen kerran vuonna 2023 ja vakiinnutetaan vuosittaiseksi.		
	Osallisuuden, yhteisöllisyyden ja järjestöyhteistyön kehittäminen	-Kuntalaisten, paikallisten yhdistysten ja kunnan välinen säännöllinen yhteistyö (asukasraadit/-forumit) -Kuntalaisten osallistaminen ja kuuleminen erilaisin yleisötilaisuuksin ja sähköisin kyselyin -Verkkosivujen päivittäminen yhdistysten tarpeita vastaavaksi (mm. tietoja tiloista, tapahtumakalenteri, tapahtumahuone yhdistysten käyttöön) Kulttuuritoimen vapaaehtoistoiminnan kehittäminen: Kulttuurikasvatusohjelman toteuttaminen, järjestöjen toiminnan tukeminen kulttuuritoimen avustuksin	Yhdistysten ilta vakiinnutettu vuosittain toteutuvaksi. Yleisötilaisuuksia järjestetty ajankohtaisiin asioihin liittyen. Kuntalaiskysely teetetty keväällä 2024. Vastausten raportointi osana vuosiraporttia toteutunut. TEA-viisarikyselyihin vastattu. Yhdistysten kanssa työstyetty yhteiskehittämisperiaatteella toiveita kunnan kanssa tehtävästä yhteistyöstä, mm. tapahtumakalenteri Eventz käyttöönotto v. 2025. Kulttuurikasvatusohjelmaa toteutettu yhdessä koulujen kanssa, kulttuuritoimen avustuksia jaetaan vuosittain.		
	Tutkimusyhteistyön edistäminen	Tutkimusyhteistyön aloittaminen ja kehittäminen eri toimijoiden kanssa	Tutkimusyhteistyötä toteutettu yhdessä Turun yliopiston Hoitotieteen laitoksen kanssa.		
	Lasten ja nuorten liikunta-aktiivisuuden seurantamenetelmien kehittäminen	Hyödynnetään rajattomasti liikuntaa-hankkeen ja Harrastamisen Suomen mallin raportointia osana kunnan raportointimenetelmiä	Lasten ja nuorten liikunta-aktiivisuuden raportointi toteutunut vuosittain kunnan vuosiraportoinnissa, Hellevi-järjestelmän ja HSM-tilastojen käyttö toteutunut.		
	Kunnan elinvoiman edistäminen	Erillisen elinkeino-ohjelman toteuttaminen Elinkeinotoimikunnan toiminnan edistäminen	Elinkeinotoimikunta toiminut aktiivisesti. Uusi elinvoimaohjelma laadittu.		
	Kotouttamisen edistäminen	Erillisen kotouttamisohjelman toteuttaminen	Toimenpiteiden toteutumista arvioitu osana kotouttamisohjelman arviointia. Uusi kotoutumishjelma laadittu 1.1.2025 voimaantulevan lain mukaisesti.		

Lähteet

Tilasto- ja indikaattoripankki Sotkanet. Terveyden ja hyvinvoinnin laitos. Viitattu 22.9.2023.

TEA-viisari. Terveyden ja hyvinvoinnin laitos. Viitattu 25.9.2023.

THL:n sairastavuusindeksi. THL. 2022. https://terveytemme.fi/sairastavuusindeksi/2019/kunnat_html/atlas.html?select=091&indicator=i0 Viitattu 16.10.2023

Sairastavuusindeksi ikävakioitu: Varsinais-Suomi, kunnat 2021. THL. 2021. https://terveytemme.fi/sairastavuusindeksi/2019/kunnat_html/profiili/atlas.html?select=091&indicator=i0 Viitattu 16.10.2023

Lasten ja nuorten terveys ja hyvinvointi –tulostäky –Tableau. Terveyden ja hyvinvoinnin laitos. 2023. <https://public.tableau.com/app/profile/.kouluterveyskysely/viz/Lastenjanuortenterveysjahyvinvointi/Navigointisivu> Viitattu 22.9.2023

Hyvinvointikertomus 2017-2021 & näkökulmia tuleviin vuosiin. Masku, Mynämäki, Nousiainen. 2022. <https://nousiainen.fi/wp-content/uploads/2023/05/Hyvinvointikertomus-2017-2021-ja-nakokulmia-tuleviin-vuosiin-Perusturvakuntayhtyma-Akseli.pdf> Viitattu 11.10.2023

Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma 2022-2024. Masku, Mynämäki ja Nousiainen sekä Perusturvayhtymä Akseli. 2022. <https://nousiainen.fi/wp-content/uploads/2023/02/Lasten-ja-nuorten-hyvinvointisuunnitelma-2022-2024.pdf> Viitattu 23.10.2023